

EBA/GL/2021/06

ESMA35-36-2319

2. heinäkuuta 2021

Ohjeet

ylimmän hallintoelimen jäsenten ja
keskeisistä toiminnoista vastaavien
henkilöiden sopivuuden arviointia
varten

1. Noudattamista ja ilmoittamista koskevat velvoitteet

Näiden ohjeiden asema

1. Nämä ohjeet annetaan Euroopan valvontaviranomaisista annettujen asetusten¹ 16 artiklan nojalla. Asetusten 16 artiklan 3 kohdan mukaisesti toimivaltaisten viranomaisten ja finanssilaitosten on kaikin tavoin pyrittävä noudattamaan ohjeita.
2. Ohjeissa esitetään Euroopan finanssivalvontajärjestelmässä noudatettavat asianmukaiset valvontakäytännöt ja kerrotaan, miten unionin lainsäädäntöä tulee soveltaa. Toimivaltaisten viranomaisten, joihin näitä ohjeita sovelletaan, tulee noudattaa niitä sisällyttämällä ne asianmukaisesti valvontakäytäntöihinsä (esimerkiksi muuttamalla oikeudellista kehystään tai valvontamenettelyjään) myös silloin, kun ohjeet koskevat ensisijaisesti laitoksia.

Ilmoittamisvaatimukset

3. Asetuksen (EU) N:o 1093/2010 16 artiklan 3 kohdan ja asetuksen (EU) N:o 1095/2010 16 artiklan 3 kohdan nojalla toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava EPV:lle ja ESMA:lle viimeistään [18.12.2021], noudattavatko ne tai aikovatko ne noudattaa näitä ohjeita, sekä muussa tapauksessa syyt niiden noudattamatta jättämiseen. Jos ilmoitusta ei toimiteta määräaikaan mennessä, EPV ja ESMA katsovat, ettei toimivaltainen viranomainen noudata ohjeita. Ilmoitukset lähetetään EPV:n verkkosivustolla olevalla lomakkeella osoitteeseen compliance@eba.europa.eu viitteellä "EBA/GL/2021/06" ja ESMAn verkkosivustolla olevalla lomakkeella osoitteeseen managementbody.guidelines@esma.europa.eu viitteellä "ESMA35-36-2319". Ilmoituksen voi lähettää ainoastaan henkilö, jolla on asianmukaiset valtuudet ilmoittaa ohjeiden tai suositusten noudattamisesta toimivaltaisen viranomaisen puolesta. Myös muutoksista ohjeiden noudattamisesta on ilmoitettava EPV:lle ja ESMA:lle.
4. Ilmoitukset julkaistaan EPV:n verkkosivustolla asetuksen (EU) N:o 1093/2010 16 artiklan 3 kohdan mukaisesti ja ESMAn verkkosivustolla asetuksen (EU) N:o 1095/2010 16 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

¹ ESMA – Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1095/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/77/EY kumoamisesta.

EPV – Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1093/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta.

2. Sisältö, soveltamisala ja määritelmät

Sisältö

5. Näissä ohjeissa täsmennetään entisestään direktiivin 2013/36/EU² 91 artiklan 12 kohdassa ja direktiivin 2014/65/EU³ 9 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa esitettyjä vaatimuksia, jotka koskevat ylimmän hallintoelimen jäsenten sopivuutta. Niissä käsitellään erityisesti käsitteitä riittävästä ajankäytöstä; ylimmän hallintoelimen jäsenen rehellisyydestä, lahjomattomuudesta ja riippumattomuudesta; ylimmän hallintoelimen riittävästä tietämyksestä, taidoista ja kokemuksesta kokonaisuutena; ja riittävästä henkilöresursseista ja taloudellisista resursseista kyseisten jäsenten tehtävään asettamiseen ja koulutukseen. Myös ylimmän hallintoelimen jäsenten valinnassa huomioon otettavan monimuotoisuuden käsitettä täsmennetään edellä mainittujen artiklojen mukaisesti.
6. Ohjeissa myös täsmennetään tekijöitä, jotka koskevat ylimpiin hallintoelimiin kuulumattomien sisäisen valvonnan toimintojen johtajien ja talousjohtajien ja – jos kyseiset laitokset ovat riskiperusteisella menetelmällä niin määrittäneet – muiden keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden sopivuutta ja jotka ovat osa direktiivin 2013/36/EU 74 ja 88 artiklassa sekä direktiivin 2014/65/EU 9 artiklan 3 ja 6 kohdassa ja 16 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja hallinto- ja ohjausjärjestelmiä. Lisäksi täsmennetään tekijöitä, jotka koskevat tällaisiin järjestelmiin liittyviä arviointiprosesseja sekä hallintoa ja ohjausta koskevia linjauksia ja käytäntöjä, kuten joihinkin ylimmän hallintoelimen jäseniin valvontatoimintojen yhteydessä sovellettavaa riippumattomuusperiaatetta.

Kohderyhmät

7. Nämä ohjeet koskevat asetuksen (EU) N:o 1093/2010 4 artiklan 2 kohdan i alakohdassa ja asetuksen (EU) N:o 1095/2010 4 artiklan 3 kohdan i alakohdassa määriteltyjä toimivaltaisia viranomaisia, asetuksen (EU) N:o 1093/2010 4 artiklan 1 kohdassa määriteltyjä finanssilaitoksia, jotka katsotaan laitoksiksi direktiivin 2013/36/EU soveltamiseksi direktiivin 2013/36/EU 3 artiklan 1 kohdan 3 alakohdan määritelmän mukaisesti ottaen huomioon myös kyseisen direktiivin 3 artiklan 3 kohdan, ja asetuksen (EU) N:o 1095/2010 4 artiklan 1 kohdassa määriteltyjä finanssimarkkinoiden toimijoita, jotka ovat direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdassa määriteltyjä sijoituspalveluyrityksiä, jäljempänä 'laitokset'.

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/65/EU, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, rahoitusvälineiden markkinoista sekä direktiivin 2002/92/EY ja direktiivin 2011/61/EU muuttamisesta (uudelleenlaadittu) (EUVL L 173, 12.6.2014, s. 349).

Soveltamisala

8. Ellei suoraan joko vakavaraisuusdirektiivin piiriin kuuluviin laitoksiin tai asianomaisiin laitoksiin viitattaessa toisin mainita, ohjeita sovelletaan kaikkiin kyseisessä direktiivissä määriteltuihin laitoksiin.
9. Direktiivin 2013/36/EU soveltamisalaan kuuluvien vakavaraisuusdirektiivin piiriin kuuluvien laitosten on noudatettava näitä ohjeita yhtiön tasolla, alakonsolidointiryhmän tasolla ja konsolidoidulla tasolla. Tämä koskee myös niiden tytäryhtiöitä, joihin direktiiviä 2013/36/EU ei sovelleta, vaikka ne olisivat sijoittautuneet kolmanteen maahan, myös offshore-rahoituskeskuksia, kyseisen direktiivin 109 artiklan mukaisesti.
10. Ohjeissa pyritään käsittelemään kaikkia olemassa olevia hallintorakenteita suosimatta mitään erityistä rakennetta. Ohjeissa ei puututa kansallisen yhtiöoikeuden mukaisen yleisen toimivallan jakautumiseen. Niitä tuleekin soveltaa kaikissa jäsenvaltioissa siitä riippumatta, millainen hallintorakenne (yksi- tai kaksitasoinen hallintorakenne ja/tai muu rakenne) on käytössä. Direktiivin 2013/36/EU 3 artiklan 1 kohdan 7 ja 8 alakohdassa määritellyn ylimmän hallintoelimen tulisi katsoa hoitavan sekä (liikkeenjohtoon osallistuvia) johtamistoimintoja että (liikkeenjohtoon osallistumattomia) valvontatoimintoja.⁴
11. Ilmaisuja ”johtamistoimintoon hoitava ylin hallintoelin” ja ”valvontatoimintoon hoitava ylin hallintoelin” käytetään näissä ohjeissa viittaamatta mihinkään erityiseen hallinto- ja ohjausrakenteeseen, ja (liikkeenjohtoon osallistuvan) johtajan tehtävään tai (liikkeenjohtoon osallistumattomaan) valvontatehtävään tehtävien viittausten tulisi katsoa koskevan kyseisistä toiminnoista kansallisen lainsäädännön mukaisesti vastaavia elimiä tai ylimmän hallintoelimen jäseniä.
12. Jäsenvaltioissa, joissa ylin hallintoelin siirtää johtamistehtävänsä osittain tai kokonaan tietylle henkilölle tai johtamisesta vastaavalle sisäiselle elimelle (esim. toimitus- tai pääjohtajalle, johtoryhmälle, johtokunnalle tai hallitukselle), tällaisia delegoituja johtamistehtäviä hoitavien henkilöiden tulisi katsoa olevan ylimmän hallintoelimen liikkeenjohtotehtävässä. Kun näissä ohjeissa viitataan johtamistoimintoon hoitavaan ylimpään hallintoelimeen, viittauksen tulisi katsoa tarkoittavan myös tällaisen johtamisesta vastaavan elimen jäseniä tai näissä ohjeissa määriteltäviä toimitusjohtajaa, vaikka heitä ei olisi esitetty tai nimitetty laitoksen hallinto- ja ohjauselimen tai kansallisen lainsäädännön mukaisten elinten virallisiksi jäseniksi.
13. Jäsenvaltioissa, joissa joitakin näissä ohjeissa ylimmälle hallintoelimelle annettuja tehtäviä hoitavat laitoksen osakkeenomistajat, jäsenet tai omistajat eikä ylin hallintoelin, laitosten tulisi huolehtia siitä, että tällaisten työtehtävien hoidossa ja niihin liittyvässä päätöksenteossa noudatetaan mahdollisimman hyvin ylimpään hallintoelimeen sovellettavia ohjeita.

⁴ Ks. myös direktiivin 2013/36/EU johdanto-osan 56 kappale.

14. Näissä ohjeissa käytetään toimitusjohtajan, talousjohtajan ja keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden määritelmiä vain käytännön syistä: määritelmien tarkoituksena ei ole asettaa vaatimuksia määritelmiä vastaavien johtajien nimittämisestä tai toimien luomisesta, ellei tätä edellytetä asiaa koskevassa EU:n tai jäsenvaltion lainsäädännössä.
15. Ohjeissa kaikki viittaukset ”riskeihin” sisältävät myös rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskit sekä ympäristöön, yhteiskuntaan ja hallintotapaan liittyvät riskitekijät.

Määritelmät

16. Ellei toisin ole ilmoiteta, näihin ohjeisiin sisältyvillä termeillä tarkoitetaan samaa kuin direktiivissä 2013/36/EU, asetuksessa (EU) N:o 575/2013 ja direktiivissä 2014/65/EU käytetyillä ja määritellyillä termeillä. Lisäksi näissä ohjeissa käytetään seuraavia määritelmiä:

Laitokset	direktiivin 2013/36/EU 3 artiklan 1 kohdan 3 alakohdassa määritellyt laitokset ottaen huomioon myös kyseisen direktiivin 3 artiklan 3 kohdan ja direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdassa määritellyt sijoituspalveluyritykset.
Vakavaraisuusdirektiivin piiriin kuuluvat laitokset	direktiivin 2013/36/EU 3 artiklan 1 kohdan 3 alakohdassa määritellyt laitokset ottaen huomioon myös kyseisen direktiivin 3 artiklan 3 kohdan ja direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdassa määritellyt sijoituspalveluyritykset, joihin sovelletaan direktiivin (EU) 2019/2034 2 artiklan 2 kohtaa.
Asianomaiset laitokset	direktiivin 2013/36/EU 3 artiklan 1 kohdan 3 alakohdassa määritellyt laitokset ottaen huomioon myös kyseisen direktiivin 3 artiklan 3 kohdan ja direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdassa määritellyt sijoituspalveluyritykset, jotka eivät täytä kaikkia asetuksen (EU) 2019/2033 12 artiklan 1 kohdassa pienistä ja ilman sidossuhteita olevista sijoituspalveluyrityksistä esitettyjä edellytyksiä.
Merkittävät vakavaraisuusdirektiivin piiriin kuuluvat laitokset	direktiivin 2013/36/EU 131 artiklassa tarkoitetut vakavaraisuusdirektiivin piiriin kuuluvat laitokset (maailmanlaajuiset järjestelmän kannalta merkittävät laitokset (G-SII:t) ja muut järjestelmän kannalta merkittävät laitokset (O-SII:t)) ja mahdollisesti muut vakavaraisuusdirektiivin piiriin kuuluvat laitokset, jotka toimivaltainen viranomainen on määritellyt tai jotka on määritellyt kansallisessa laissa merkittäviksi laitoksen koon, sisäisen organisaation sekä toimintojen luonteen, laajuuden ja monimuotoisuuden arvioinnin perusteella, ja direktiivin 2013/36/EU 91 artiklan soveltamiseksi

	rahoitusalan holdingyhtiöt ja rahoitusalan sekaholdingyhtiöt, jotka täyttävät jonkin edellä mainituista edellytyksistä.
Listatut asianomaiset laitokset ja listatut laitokset	asianomaiset laitokset tai laitokset, joiden rahoitusvälineitä otetaan kaupankäynnin kohteeksi yhden tai useamman jäsenvaltion säännellyillä markkinoilla, sellaisina kuin niitä tarkoitetaan luettelossa, joka ESMAn on julkaistava direktiivin 2014/65/EU 56 artiklan mukaisesti ⁵ .
Henkilöstö	laitoksen ja sen konsolidoinnin soveltamisalaan kuuluvien tytäryhtiöiden kaikki työntekijät, myös henkilöstö tytäryhtiöissä, jotka eivät kuulu direktiivin 2013/36/EU soveltamisalaan, ja kaikki laitoksen liikkeenjohdollisessa ja valvontatehtävässä toimivan hallituksen jäsenet.
Sopivuus	se, missä määrin henkilöllä katsotaan olevan hyvä maine ja henkilökohtaisesti ja yhdessä muiden henkilöiden kanssa riittävä tietämys, taito ja kokemus tehtäviensä suorittamiseen. Sopivuuteen kuuluu myös henkilön rehellisyys, lahjomattomuus ja riippumattomuus sekä hänen mahdollisuutensa käyttää riittävästi aikaa tehtäviinsä.
Jäsen	ylimpään hallintoelimeen ehdotettu tai nimitetty jäsen.
Toimitusjohtaja	henkilö, joka vastaa laitoksen koko liiketoiminnan johtamisesta ja ohjauksesta.
Keskeisistä toiminnoista vastaavat henkilöt	henkilöt, joilla on huomattavaa vaikutusvaltaa laitoksen johtamisessa mutta jotka eivät ole ylimmän hallintoelimen jäseniä eivätkä hoida toimitusjohtajan tehtäviä. Näitä henkilöitä ovat sisäisten valvontatoimintojen johtajat ja talousjohtaja, mikäli he eivät ole ylimmän hallintoelimen jäseniä, ja mahdollisesti muut asianomaisen laitoksen riskinoton määrään suhteutetun lähestymistavan perusteella tunnistetut keskeisistä tehtävistä vastaavat henkilöt. Muita keskeisistä tehtävistä vastaavia henkilöitä voivat olla merkittävien liiketoiminta-alojen, Euroopan talousalueen / Euroopan vapaakauppajärjestön maiden sivuliikkeiden, kolmansien maiden tytäryhtiöiden ja muiden sisäisten toimintojen päälliköt.

⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/65/EU, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, rahoitusvälineiden
markkinoista sekä direktiivin 2002/92/EY ja direktiivin 2011/61/EU muuttamisesta (EUVL L 173, 12.6.2014, s. 349).

Sisäisten johtajat	valvontatoimintojen	henkilöt, jotka ovat hierarkian korkeimmalla tasolla vastuussa riippumattoman riskienhallinnan, säännösten noudattamista valvovan ja sisäisen tarkastuksen toimintojen päivittäisen toiminnan tehokkaasta johtamisesta.
Talousjohtaja		henkilö, joka on kokonaisvastuussa kaikkien seuraavien toimien johtamisesta: varainhoito, taloudellinen suunnittelu ja tilinpäätösraportointi.
Vakavaraisuussäännösten mukainen konsolidointi		direktiivissä 2013/36/EU ja asetuksessa (EU) N:o 575/2013 asetettujen vakavaraisuussäännösten soveltaminen konsolidointi- tai alakonsolidointiryhmien tasolla asetuksen (EU) N:o 575/2013 ensimmäisen osan II osaston 2 luvun nojalla.
Konsolidoiva laitos		laitos, jonka on noudatettava vakavaraisuusvaatimuksia asetuksen (EU) N:o 575/2013 ⁶ ensimmäisen osan II osaston 2 luvun mukaisen konsolidoidun aseman perusteella tai vakavaraisuusvaatimuksia asetuksen (EU) 2019/2033 7 artiklan mukaisen konsolidoidun aseman perusteella.
Monimuotoisuus		tilanne, jossa ylimmän hallintoelimen jäsenet ovat ominaisuuksiltaan, kuten iältään, sukupuoleltaan, maantieteelliseltä lähtökohdaltaan sekä koulutus- ja ammattitaidaltaan riittävän erilaiset edustaakseen erilaisia mielipiteitä ylimmässä hallintoelimessä.
Maantieteellinen lähtökohta		maantieteellinen alue, jolla henkilö on hankkinut kulttuuri-, koulutus- tai ammattitaitonsa.
Perehdytys		hanke tai ohjelma, jolla henkilöä valmennetaan tiettyyn uuteen toimeen ylimmän hallintoelimen jäsenenä.
Koulutus		jatkuva tai yksittäinen hanke tai ohjelma, jolla parannetaan ylimmän hallintoelimen jäsenten taitoa, tietämystä tai pätevyyttä.
Osakas		henkilö, joka omistaa laitoksen osakkeita tai, laitoksen oikeudellisesta muodosta riippuen laitoksen muut omistajat ja jäsenet.
Johtajan tehtävä		asema laitoksen tai jonkin muun juridisen yksikön ylimmän hallintoelimen jäsenenä. Jos ylimmän

⁶ Ks. myös vakavaraisuussäännösten mukaista konsolidointia koskevat tekniset sääntelystandardit https://www.eba.europa.eu/sites/default/documents/files/document_library/Publications/Draft%20Technical%20Standards/2021/973355/Final%20Report%20Draft%20RTS%20methods%20of%20consolidation.pdf

	hallintoelimen muodostaa – yhteisön oikeudellisesta muodosta riippuen – vain yksi henkilö, myös hänen asemansa katsotaan johtajan tehtäväksi.
Liikkeenjohtoon osallistumattoman johtajan tehtävä	johtajan tehtävä, jossa henkilö vastaa liikkeenjohdon päätöksenteon valvonnasta ja seurannasta ilman, että hänellä on yhteisön sisäisiä liikkeenjohdollisia tehtäviä.
Liikkeenjohtoon osallistuvan johtajan tehtävä	johtajan tehtävä, jossa henkilö vastaa tietyn yhteisön liiketoiminnan tosiasiallisesta johtamisesta.
Rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa valvova viranomainen	toimivaltainen viranomainen, joka vastaa sen valvonnasta, että laitokset noudattavat direktiivin (EU) 2015/849 säännöksiä.

3. Täytäntöönpano

Täytäntöönpanopäivä

17. Näitä ohjeita sovelletaan 31. joulukuuta 2021 alkaen.

Kumoaminen

EPV:n 26. syyskuuta 2017 annetut ohjeet ylimmän hallintoelimen jäsenten ja keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden sopivuuden arviointia varten (EBA/GL/2017/12) kumotaan 31. päivästä joulukuuta 2021.

4. Ohjeet

I osasto – Suhteellisuusperiaatteen soveltaminen

18. Suhteellisuusperiaatteen tarkoituksena on sovittaa hallinto- ja ohjausjärjestelmät yhteen yksittäisen riskiprofiilin ja laitoksen liiketoimintamallin kanssa ja ottaa huomioon yksittäinen toimi, jonka osalta arviointi laaditaan, jotta lakisääteisissä vaatimuksissa asetetut tavoitteet voidaan saavuttaa tehokkaasti.
19. Kun laitokset laativat ja käyttävät näissä ohjeissa esitettyjä menettelytapoja ja prosesseja, niiden tulisi ottaa huomioon kokonsa, sisäinen organisaationsa sekä toimintojensa luonne, laajuus ja monimuotoisuus. Merkittävillä laitoksilla tulisi olla kehittyneemmät menettelytavat ja prosessit, mutta erityisesti pienet ja suppeampaa liiketoimintaa harjoittavat laitokset voivat käyttää yksinkertaisempia menettelytapoja ja prosesseja. Laitosten tulisi huomata, että laitoksen koko tai merkitys järjestelmän kannalta ei itsessään välttämättä kerro siitä, missä määrin laitos altistuu riskeille. Tällaisten menettelytapojen ja prosessien tulisi kuitenkin varmistaa, että näissä ohjeissa esitettyjä ylimmän hallintoelimen jäsenten ja keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden sopivuuden arviointikriteerejä noudatetaan ja otetaan huomioon ylimmän hallintoelimen jäsenten rekrytoinnin yhteydessä monimuotoisuus ja annetaan käyttöön riittävät resurssit heidän perehdyttämiseensä ja kouluttamiseensa.
20. Kaikkien ylimmän hallintoelimen jäsenten ja keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden tulisi olla aina riittävän hyvämaineisia, rehellisiä ja lahjomattomia. Lisäksi kaikkien ylimmän hallintoelimen jäsenten tulisi olla riippumattomia laitoksen kokoon ja sisäiseen organisaatioon, toimintojen luonteeseen, laajuuteen ja monimuotoisuuteen sekä yksittäiseen toimeen kuuluiin tehtäviin ja velvollisuuksiin katsomatta, myös ollessaan ylimmän hallintoelimen valiokuntien jäseniä.
21. Suhteellisuusperiaatteen soveltamiseksi sekä hallinnolle ja ohjaukselle direktiivissä 2013/36/EU ja direktiivissä 2014/65/EU asetettujen ja näissä ohjeissa täsmennettävien vaatimusten täyttämiseksi laitosten ja toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaa huomioon seuraavat kriteerit:
 - a. laitoksen koko eli taseen loppusumma, laitoksen tai – vakavaraisuussäännösten mukaisen konsolidoinnin piiriin kuuluvien – tytäryritysten hallussa tai hoidossa olevat asiakasvarat ja/tai niiden käsittelemien transaktioiden määrä
 - b. laitoksen oikeudellinen muoto, kuten se, onko laitos osa ryhmää ja jos on, ryhmän osalta tehty oikeasuhteisuuden arviointi
 - c. tieto siitä, onko laitos listautunut

- d. laitoksen toimilupaan sisältyvien toimintojen ja palvelujen tyyppi (ks. myös direktiivin 2013/36/EU liite 1 ja direktiivin 2014/65/EU liite 1)
- e. laitoksen maantieteellinen läsnäolo ja sen toimintojen koko kullakin lainkäyttöalueella
- f. taustalla oleva liiketoimintamalli ja -strategia; liiketoimien luonne ja monimuotoisuus sekä laitoksen organisaatorakenne
- g. laitoksen riskistrategia, riskinottohalu ja senhetkinen riskiprofiili vakavaraisuuden hallinnan vuotuisen arvioinnin tulokset huomioon ottaen
- h. laitosten lupa käyttää tarvittaessa pääomavaatimusten arvioinnissa sisäisiä malleja
- i. asiakastyypit⁷ ja
- j. laitoksen tarjoamien tuotteiden, sopimusten tai instrumenttien luonne ja monimuotoisuus.

II osasto – Laitosten tekemien sopivuusarviointien laajuus

1. Laitoksessa tehtävä arviointi ylimmän hallintoelimen jäsenten henkilökohtaisesta sopivuudesta

22. Laitosten ensisijaisena velvollisuutena on varmistaa direktiivin 2013/36/EU 91 artiklan 1 kohdan mukaisesti, että kaikki ylimmän hallintoelimen jäsenet sopivat aina tehtäviinsä, ja niiden tulisi arvioida tai uudelleenarvioida heidän sopivuutensa erityisesti,
- a. kun ne hakevat toimilupaa liiketoiminnan aloittamiseksi
 - b. kun ylimmän hallintoelimen kokoonpano muuttuu olennaisesti esimerkiksi seuraavissa tilanteissa:
 - i. ylimpään hallintoelimeen nimitetään uusia jäseniä esimerkiksi siksi, että jostakin laitoksesta on hankittu suoraan tai välillisesti huomattava

⁷ Direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 9 alakohdassa on asiakkaan määritelmä, 4 artiklan 1 kohdan 10 alakohdassa on ammattimaisen asiakkaan määritelmä ja 4 artiklan 1 kohdan 11 alakohdassa on yksityisasiakkaan määritelmä. Direktiivin 2014/65/EU johdanto-osan 103 kappaleessa todetaan myös, että direktiivin 30 artiklassa kuvattujen hyväksyttyjen vastapuolten olisi direktiiviä sovellettaessa katsottava toimivan asiakkaina.

omistusosuus tai sitä on lisätty⁸ tällöin arvioinnin tulisi rajoittua vasta nimitettyihin jäseniin

- ii. ylimmän hallintoelimen jäseniä nimitetään uudeksi toimikaudeksi, jos toimea koskevat vaatimukset ovat muuttuneet tai jos jäsen nimitetään ylimmässä hallintoelimessä toiseen toimeen. Arvioinnin tulisi rajoittua tällöin jäseniin, joiden toimi on muuttunut, ja muutosta koskeviin näkökohtiin toimea koskevat mahdolliset lisävaatimukset huomioon ottaen

- c. kun arviointi on 26 ja 27 kohdan mukaisesti jatkuva.

23. Ylimmän hallintoelimen jäsenten henkilökohtaisen sopivuuden alkuarviointi ja jatkuva arviointi ovat laitosten vastuulla, sanotun kuitenkaan rajoittamatta arviointeja, joita toimivaltaiset viranomaiset tekevät valvontatarkoituksessa.

24. Laitosten tulisi arvioida kustakin jäsenestä erityisesti,

- a. onko hän riittävän hyvämaineinen
- b. onko hänellä riittävä tietämys, taito ja kokemus tehtäviensä suorittamiseksi
- c. kykeneekö hän toimimaan rehellisesti, lahjomattomasti ja riippumattomasti voidakseen arvioida ja kyseenalaistaa tarvittaessa tehokkaasti ylimmän hallintoelimen johtotehtävissään tekemät päätökset ja muun johdon päätökset sekä valvoa ja seurata tehokkaasti johdon päätöksentekoa
- d. kykeneekö hän käyttämään riittävästi aikaa tehtäviensä hoitamiseen laitoksessa ja, jos laitos on merkittävä, noudatetaanko hänen osaltaan direktiivin 2013/36/EU 91 artiklan 3 kohdan mukaista johtajien tehtävien määrällistä rajoitusta.

25. Kun tietystä toimesta tehdään arviointi, riittävän tietämyksen, taidon ja kokemuksen sekä ajankäytön arvioinnissa tulisi ottaa huomioon kyseessä olevaan toimeen sisältyvät tehtävät. Johtamistoimintiaan hoitavan ylimmän hallintoelimen jäseneltä ja valvontatoimintiaan hoitavan ylimmän hallintoelimen jäseneltä vaadittavan riittävän tietämyksen, taidon ja kokemuksen taso ja luonne voivat olla erilaiset varsinkin, jos kyseiset toiminnot on osoitettu eri elimille.

⁸ Ks. myös direktiivin 2014/65/EU 7 artiklan 4 kohdan nojalla annetut (luonnosvaiheessa olevat) tekniset sääntelystandardit ja direktiivin 2014/65/EU 7 artiklan 5 kohdan nojalla annettu luonnos teknisiksi täytäntöönpanostandardeiksi sijoituspalveluyritysten toimilupien myöntämiseksi ja epäämiseksi sovellettavista menettelyistä. Standardit ovat saatavilla ESMAn verkkosivuilla. Ks. myös (luonnosvaiheessa olevat) tekniset täytäntöönpanostandardit luottolaitoksien ja sijoituspalveluyritysten huomattavien omistusosuuksien hankintaa ja lisäämistä koskevista menettelyistä ja lomakkeista. Standardit ovat saatavilla EPV:n ja ESMAn verkkosivuilla osoitteessa <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/other-topics/its-on-the-procedures-and-forms-in-respect-of-acquisitions-and-increases-of-qualifying-holdings> ja https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/2015/11/2015-613_final_report_and_assessment_rts_its.pdf

26. Laitosten tulisi seurata jatkuvasti ylimmän hallintoelimen jäsenten sopivuutta voidakseen määrittää mahdollisten uusien tosiseikkojen perusteella tilanteet, joissa jäsenten sopivuus tulisi arvioida uudelleen. Uudelleenarviointi tulisi tehdä erityisesti seuraavissa tapauksissa:
- a. kun ylimmän hallintoelimen jäsenten henkilökohtaisesta tai sopivuudesta kokonaisuuden kannalta on epäilyksiä
 - b. jos jokin seikka vaikuttaa olennaisesti ylimmän hallintoelimen jäsenen tai laitoksen maineeseen, mukaan lukien tapaukset, joissa jäsenet eivät noudata laitoksen eturistiriitapolitiikkaa
 - c. jos on kohtuullisia syitä epäillä, että rahanpesua tai terrorismin rahoitusta on tehty tai tehdään tai yritetään tehdä tai jos sitä koskeva riski on kasvanut kyseisen laitoksen osalta, ja erityisesti tilanteissa, joissa saatavilla olevista tiedoista käy ilmi, että
 - i. laitos ei ole ottanut käyttöön asianmukaisia sisäisiä tarkastus- tai valvontamekanismeja rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskien seuraamiseksi ja vähentämiseksi (tämä määritetään esimerkiksi itse paikalla tai muualla tehtävien tarkastusten valvontahavainnoilla, valvontaa koskevalla vuoropuhelulla tai seuraamusten yhteydessä)
 - ii. laitoksen on havaittu rikkovan rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämistä koskevia velvoitteitaan kotijäsenvaltiossa tai vastaanottavassa jäsenvaltiossa tai kolmannessa maassa
 - iii. laitos on muuttanut olennaisesti liiketoimintaansa tai liiketoimintamalliaan niin, että sen perusteella laitoksen altistuminen rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskille on kasvanut huomattavasti, tai
 - d. kaikissa tapauksissa, jotka voivat muutoin vähentää olennaisesti ylimmän hallintoelimen jäsenen sopivuutta tehtävään.
27. Laitosten tulisi myös arvioida uudelleen ylimmän hallintoelimen jäsenen riittävä ajankäyttö, jos kyseinen jäsen ottaa vastaan uuden johtajatehtävän tai alkaa hoitaa uusia poliittisia tai muita merkityksellisiä toimia.
28. Laitosten sopivuusarviointien tulisi perustua III osastossa määriteltyihin käsitteisiin, ja niissä tulisi ottaa huomioon V osastossa kuvattu ylimmän hallintoelimen monimuotoisuus. Lisäksi laitosten tulisi ottaa käyttöön VI ja VII osastossa esitetyt sopivuutta koskevat periaatteet ja prosessit.

2. Laitoksessa tehtävä arviointi ylimmän hallintoelimen sopivuudesta kokonaisuuden kannalta

29. Kun laitokset täyttävät direktiivin 2013/36/EU 91 artiklan 7 kohdan mukaista velvollisuuttaan, niiden tulisi varmistaa, että ylimmällä hallintoelimellä on aina kollektiivisesti riittävä tietämys, taito ja kokemus voidakseen ymmärtää laitoksen liiketoimintaa sekä tärkeimpiä riskejä. Ylimmän hallintoelimen kunkin jäsenen kokemusta, tietämystä ja taitoa koskevan vaatimuksen täyttämisen lisäksi laitosten tulisi varmistaa, että ylimmän hallintoelimen yleisessä kokoonpanossa on riittävän laajasti tietämystä, taitoa ja kokemusta laitoksen toimien, myös suurimpien riskien, ymmärtämiseksi.
30. Laitosten tulisi arvioida tai uudelleenarvioida ylimmän hallintoelimen sopivuus kokonaisuuden kannalta, erityisesti,
- a. kun ne hakevat toimilupaa liiketoiminnan aloittamiseksi, myös tilanteissa, joissa lisätoimet ovat sallittuja
 - b. kun ylimmän hallintoelimen kokoonpano muuttuu olennaisesti esimerkiksi seuraavissa tilanteissa:
 - i. ylimpään hallintoelimeen nimitetään uusia jäseniä esimerkiksi siksi, että jostakin laitoksesta on hankittu suoraan tai välillisesti huomattava omistusosuus tai sitä on lisätty⁹
 - ii. ylimmän hallintoelimen jäseniä nimitetään uudeksi toimikaudeksi, jos toimea koskevat vaatimukset ovat muuttuneet tai jos jäsen nimitetään ylimmässä hallintoelimestä toiseen toimeen
 - iii. nimitetyt tai uudelleen nimitetyt jäsenet eivät enää ole ylimmän hallintoelimen jäseniä
 - c. kun arviointi on 31 kohdan mukaisesti jatkuvaa.
31. Laitosten tulisi arvioida uudelleen ylimmän hallintoelimen jäsenten sopivuus kokonaisuuden kannalta erityisesti seuraavissa tapauksissa:
- a. kun laitoksen liiketoimintamalli, riskinottohalu tai strategia tai rakenne yksittäisen laitoksen tai ryhmän tasolla muuttuu olennaisesti
 - b. osana ylimmän hallintoelimen tekemää sisäisten hallinto- ja ohjausjärjestelmien tarkastelua

⁹ Ks. alaviite 17.

- c. jos on kohtuullisia syitä epäillä, että rahanpesua tai terrorismin rahoitusta on tehty tai tehdään tai yritetään tehdä tai jos sitä koskeva riski on kasvanut kyseisen laitoksen osalta, ja erityisesti tilanteissa, joissa saatavilla olevista tiedoista käy ilmi, että
 - i. laitos ei ole ottanut käyttöön asianmukaisia sisäisiä tarkastus- tai valvontamekanismeja rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskien seuraamiseksi ja vähentämiseksi (tämä määritetään esimerkiksi itse paikalla tai muualla tehtävien tarkastusten valvontahavainnoilla, valvontaa koskevalla vuoropuhelulla tai seuraamusten yhteydessä)
 - ii. laitoksen on havaittu rikkovan rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämistä koskevia velvoitteitaan kotijäsenvaltiossa tai vastaanottavassa jäsenvaltiossa tai kolmannessa maassa
 - iii. laitos on muuttanut olennaisesti liiketoimintaansa tai liiketoimintamalliaan niin, että sen perusteella laitoksen altistuminen rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskille on kasvanut huomattavasti, tai
 - d. kaikissa tapauksissa, jotka voivat muutoin vähentää olennaisesti ylimmän hallintoelimen sopivuutta tehtäviin kokonaisuuden kannalta.
32. Jos sopivuus kokonaisuuden kannalta uudelleenarvioidaan, laitosten tulisi keskittyä arvioinnissa laitoksen liiketoiminnan, strategioiden ja riskiprofiilin sekä ylimmän hallintoelimen tehtävien jaon olennaisiin muutoksiin ja niiden vaikutukseen ylimmältä hallintoelimeltä kokonaisuutena vaadittavaan tietämykseen, taitoihin ja kokemukseen.
33. Laitosten sopivuusarviointien tulisi perustua III osastossa määriteltyihin käsitteisiin, ja laitosten tulisi ottaa käyttöön VI ja VII osastossa esitetyt sopivuutta koskevat periaatteet ja prosessit.
34. Ylimmän hallintoelimen sopivuuden alkuarviointi ja jatkuva arviointi kokonaisuuden kannalta ovat laitosten vastuulla. Jos myös toimivaltaiset viranomaiset tekevät arvioinnin valvontatarkoituksessa, vastuu ylimmän hallintoelimen sopivuuden arvioinnista ja varmistamisesta kokonaisuuden kannalta on edelleen laitoksilla.

3. Keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden sopivuuden arviointi asianomaisissa laitoksissa

35. Kaikkien laitosten tulisi varmistaa, että niiden henkilöstö kykenee suorittamaan tehtävänsä asianmukaisesti, mutta asianomaisten laitosten tulisi varmistaa erityisesti, että keskeisistä toiminnoista vastaavat henkilöt ovat riittävän hyvämaineisia, rehellisiä ja lahjomattomia ja että heillä on aina toimiensa edellyttämä riittävä tietämys, taito ja kokemus. Niiden tulisi arvioida edellä mainittujen vaatimusten täyttyminen erityisesti,
- a. kun ne hakevat toimilupaa

- b. kun ne nimittävät uusia keskeisistä toiminnoista vastaavia henkilöitä esimerkiksi siksi, että jostakin laitoksesta on hankittu suoraan tai välillisesti huomattava omistususuus tai sitä on lisätty
 - c. kun se on 36 kohdan mukaisesti tarpeen.
- 36. Asianomaisten laitosten tulisi seurata jatkuvasti keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden mainetta, rehellisyyttä, lahjomattomuutta, tietämystä, taitoa ja kokemusta voidakseen määrittää mahdollisten uusien tosiseikkojen perusteella tilanteet, jotka edellyttävät uudelleenarviointia. Uudelleenarviointi tulisi tehdä erityisesti seuraavissa tapauksissa:
 - a. jos on epäilyksiä heidän sopivuudestaan
 - b. jos jokin seikka vaikuttaa olennaisesti henkilön maineeseen
 - c. jos on kohtuullisia syitä epäillä, että rahanpesua tai terrorismin rahoitusta on tehty tai tehdään tai yritetään tehdä tai jos sitä koskeva riski on kasvanut kyseisen laitoksen osalta, ja erityisesti tilanteissa, joissa
 - i. laitos ei ole ottanut käyttöön asianmukaisia sisäisiä tarkastus- tai valvontamekanismeja rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskien seuraamiseksi ja vähentämiseksi (tämä määritetään esimerkiksi itse paikalla tai muualla tehtävien tarkastusten valvontahavainnoilla, valvontaa koskevalla vuoropuhelulla tai seuraamusten yhteydessä)
 - ii. laitoksen on havaittu rikkovan rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämistä koskevia velvoitteitaan kotimaassa tai ulkomailla
 - iii. laitos on muuttanut olennaisesti liiketoimintaansa tai liiketoimintamalliaan niin, että sen perusteella laitoksen altistuminen rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskille on kasvanut huomattavasti, tai
 - d. osana ylimmän hallintoelimen tekemää sisäisten hallinto- ja ohjausjärjestelmien tarkastelua
 - e. kaikissa tapauksissa, jotka voivat muutoin vähentää olennaisesti henkilön sopivuutta tehtävään.
- 37. Keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden henkilökohtaisen maineen, rehellisyyden, lahjomattomuuden, tietämyksen, taidon ja kokemuksen arvioinnin tulisi perustua samoihin kriteereihin, joita käytetään ylimmän hallintoelimen jäsenten sopivuutta koskevien vaatimusten arvioinnissa. Arvioitaessa tietämystä, taitoa ja kokemusta tulisi tarkastella kyseisen henkilön toimeen liittyviä tehtäviä ja velvollisuuksia.
- 38. Keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden sopivuuden alkuarviointi ja jatkuva arviointi ovat laitosten vastuulla. Jos myös toimivaltaiset viranomaiset tekevät joidenkin keskeisistä

toiminnoista vastaavien henkilöiden arvioinnin valvontatarkoituksessa, vastuu heidän sopivuutensa arvioinnista ja varmistamisesta on edelleen laitoksilla.

III osasto – Direktiivin 2013/36/EU 91 artiklan 12 kohdassa luetellut sopivuutta koskevat asiat

4. Ylimmän hallintoelimen jäsenen riittävä ajankäyttö

39. Laitosten tulisi arvioida, kykeneekö ylimmän hallintoelimen jäsen käyttämään riittävästi aikaa tehtäviensä suorittamiseen ja velvollisuuksiensa täyttämiseen ja ymmärtääkö hän laitoksen liiketoiminnan, tärkeimmät riskit sekä liiketoiminta- ja riskistrategian seuraukset. Jos henkilö hoitaa tehtävää merkittävässä vakavaraisuusdirektiivin piiriin kuuluvassa laitoksessa, tässä yhteydessä tulisi tehdä myös arviointi, jolla varmistetaan, että johtajien tehtävien enimmäismäärälle direktiivin 2013/36/EU 91 artiklan 3 kohdassa ja direktiivin 2014/65/EU 9 artiklan 2 kohdassa asetettua rajoitusta tarvittaessa noudatetaan.
40. Jäsenten tulisi kyetä täyttämään velvollisuutensa myös aikana, jolloin toimintaa on erityisen paljon, kuten laitoksen uudelleenjärjestelyn tai siirron, yritysoston, sulautumisen, yritysvaltauksen tai kriisitilanteen yhteydessä, tai jonkin suuren ongelman ilmetessä yhdessä tai useammassa laitoksen toiminnossa. Lisäksi tulisi ottaa huomioon, että tällaisina aikoina saatetaan edellyttää suurempaa ajankäyttöä kuin normaaliaikoina.
41. Jäsenen riittävää ajankäyttöä arvioidessaan laitoksen tulisi ottaa huomioon vähintään seuraavat seikat:
- a. jäsenen hoitamien samanaikaisten johtajatehtävien lukumäärä rahoitusalan yrityksissä ja muissa yrityksissä ottaen huomioon mahdolliset synergiat, joita syntyy, kun tehtäviä hoidetaan samassa ryhmässä esimerkiksi henkilön toimiessa jonkin oikeushenkilön lukuun tai ylimmän hallintoelimen jäsenen varajäsenenä
 - b. sen yhteisön koko sekä toiminnan luonne, laajuus ja monimuotoisuus, jossa jäsenellä on johtajan tehtävä, ja erityisesti se, onko yhteisö EU:n ulkopuolisessa maassa vai ei
 - c. jäsenen maantieteellinen toiminta-alue ja tehtävän vaatima matkustusaika
 - d. ylimmälle hallintoelimelle suunniteltujen kokousten lukumäärä;
 - e. jäsenen samanaikaiset johtajatehtävät organisaatioissa, joiden tavoitteet eivät ole pääasiallisesti kaupallisia
 - f. kokoukset, joita on tarpeen pitää toimivaltaisten viranomaisten kanssa tai muiden organisaation sisäisten tai ulkopuolisten sidosryhmien kanssa ylimmän hallintoelimen virallisen kokousaikataulun ulkopuolella

- g. jäsenen toimen ja työtehtävien luonne, mukaan lukien erityistehtävät, kuten toimitusjohtajan, puheenjohtajan tai valiokunnan jäsenen tehtävät, sekä se, toimiiko jäsen liikkeenjohtotehtävässä vai liikkeenjohtoon kuulumattomassa tehtävässä, ja kyseisen jäsenen tarve osallistua a alakohdassa luetelluissa yrityksissä sekä laitoksessa pidettäviin kokouksiin
 - h. muu laitoksen ulkopuolinen ammatillinen tai poliittinen toiminta ja mahdolliset muut tehtävät ja niihin liittyvät toiminnot sekä rahoitusallalla että sen ulkopuolella ja sekä EU:ssa että sen ulkopuolella
 - i. tarvittava perehdytys ja koulutus
 - j. jäsenen muut mahdolliset tehtävät, jotka laitos katsoo tarpeelliseksi ottaa huomioon, kun jäsenen riittävää ajankäyttöä arvioidaan, ja
 - k. saatavilla olevat ajankäytön vertailuanalyysit, mukaan lukien EPV:n tarjoama vertailuanalyysi.¹⁰
42. Laitosten tulisi laatia kirjallinen kuvaus ylimmän hallintoelimen eri toimiin liittyvistä tehtävistä, velvollisuuksista ja vaadituista valmiuksista sekä kunkin toimen edellyttämästä ajankäytöstä. Niiden tulisi ottaa huomioon, että myös perehdytykseen ja koulutukseen on käytettävä riittävästi aikaa. Pienet ja suppeampaa liiketoimintaa harjoittavat laitokset voivat tätä varten vain erotella liikkeenjohtoon osallistuvien ja osallistumattomien johtajien tehtävät.
43. Ylimmän hallintoelimen jäsenelle tulisi kertoa, kuinka paljon aikaa hänen odotetaan käyttävän tehtäviensä hoitamiseen. Laitokset voivat vaatia jäsentä vahvistamaan, että hän kykenee käyttämään kyseisen ajan tehtäväänsä.
44. Laitosten tulisi valvoa, käyttävätkö ylimmän hallintoelimen jäsenet riittävästi aikaa tehtäviensä suorittamiseen. Ajankäytön indikaattoreita ovat ylimmän hallintoelimen jäsenten kokouksiin valmistautuminen ja kokouksissa läsnäolo sekä aktiivinen osallistuminen.
45. Laitoksen tulisi myös tarkastella ylimmän hallintoelimen jäsenten mahdollisten pitempiaikaisten poissaolojen vaikutusta, kun se arvioi ylimmän hallintoelimen muiden yksittäisten jäsenten riittävää ajankäyttöä.
46. Laitosten tulisi pitää kirjaa ylimmän hallintoelimen jäsenten kaikista ulkopuolisista ammatillisista ja poliittisista toimista. Tällaiset asiakirjat tulisi päivittää aina, kun jäsen ilmoittaa laitokselle muutoksesta tai kun tällaisia muutoksia tulee muutoin laitoksen tietoon. Jos ulkopuolisiin toimiin tulee muutoksia, ne voivat vähentää ylimmän hallintoelimen jäsenen

¹⁰ Vuoden 2015 luvut esitetään näiden ohjeiden vaikutustenenarvioinnin liitteenä.

mahdollisuutta käyttää riittävästi aikaa tehtävänsä hoitoon, jolloin laitoksen tulisi arvioida uudelleen jäsenen kyky täyttää tehtävänsä koskeva ajankäyttövaatimus.

5. Johtajan tehtävien määrän laskeminen

47. Johtajan tehtävää merkittävässä laitoksessa hoitavien ylimmän hallintoelimen jäsenten on paitsi käytettävä riittävästi aikaa tehtäviensä suorittamiseen myös noudatettava johtajan tehtäville direktiivin 2013/36/EU 91 artiklan 3 kohdassa asetettua määrällistä rajoitusta.
48. Direktiivin 2013/36/EU 91 artiklan 3 kohdassa säädetään, että jos johtajan tehtävään kuuluu samanaikaisesti sekä liikkeenjohtoon osallistuvan että osallistumattoman johtajan velvollisuuksia, se tulisi laskea liikkeenjohtoon osallistuvan johtajan tehtäväksi.
49. Jos useampi johtajan tehtävä lasketaan yhdeksi johtajan tehtäväksi direktiivin 2013/36/EU 91 artiklan 4 kohdassa ja näiden ohjeiden 50–55 kohdassa kuvatulla tavalla, kyseinen yksi johtajan tehtävä tulisi laskea yhdeksi liikkeenjohtoon osallistuvan johtajan tehtäväksi, kun siihen sisältyy vähintään yksi liikkeenjohtoon osallistuvan johtajan tehtävä, ja muussa tapauksessa yhdeksi liikkeenjohtoon osallistumattoman johtajan tehtäväksi.
50. Direktiivin 2013/36/EU 91 artiklan 4 kohdan a alakohdan nojalla kaikki saman ryhmän sisällä hoidettavat johtajan tehtävät lasketaan yhdeksi johtajan tehtäväksi.
51. Direktiivin 2013/36/EU 91 artiklan 4 kohdan b alakohdan ii alakohdan nojalla yhdeksi johtajan tehtäväksi lasketaan kaikki johtajan tehtävät yrityksissä, joissa laitoksella on huomattava omistusosuus mutta jotka eivät ole samaan ryhmään kuuluvia tytäryrityksiä. Tällainen yksi johtajan tehtävä yrityksissä, joissa laitoksella on huomattava omistusosuus, lasketaan erikseen yhdeksi johtajan tehtäväksi, eli samassa laitoksessa hoidettava johtajan tehtävä ja tällaisissa yrityksissä hoidettava yksi johtajan tehtävä ovat yhteensä kaksi johtajan tehtävää.
52. Kun usealla saman ryhmän laitoksella on huomattavia omistusosuuksia yrityksissä, kaikissa tällaisissa yrityksissä olevat johtajan tehtävät tulisi laskea yhdeksi erilliseksi johtajan tehtäväksi (kirjanpidollisen konsolidoinnin laajuuteen perustuva) konsolidoitu tilanne huomioon ottaen. Tällainen yksi johtajan tehtävä yrityksissä, joissa laitoksilla on huomattavia omistusosuuksia, lasketaan erikseen yhdeksi johtajan tehtäväksi, eli ryhmän yhteisöissä hoidettavista johtajan tehtävistä yhdeksi laskettava johtajan tehtävä ja kaikissa tällaisissa saman ryhmän yrityksissä hoidettavista johtajan tehtävistä yhdeksi laskettava johtajan tehtävä ovat yhteensä kaksi johtajan tehtävää.
53. Jos ylimmän hallintoelimen jäsen hoitaa johtajan tehtäviä eri ryhmissä tai yrityksissä, kaikki johtajan tehtävät, joita hoidetaan direktiivin 2013/36/EU 91 artiklan 4 kohdan b alakohdan i alakohdassa tarkoitetuissa saman laitosten suojajärjestelmän piiriin kuuluvissa laitoksissa, lasketaan yhdeksi johtajan tehtäväksi. Jos sovellettaessa direktiivin 2013/36/EU 91 artiklan 4 kohdan b alakohdan i alakohdassa asetettua sääntöä, joka koskee johtajan tehtävien laskentaa saman laitosten suojajärjestelmän piirissä, saadaan suurempi määrä yhdeksi

laskettavia johtajan tehtäviä kuin sovellettaessa 91 artiklan 4 kohdan a alakohdassa asetettua sääntöä, joka koskee yhdeksi johtajan tehtäväksi katsottavien tehtävien laskentaa ryhmässä, tulisi käyttää pienempää yhdeksi laskettavan johtajan tehtävien lukumäärää (esim. silloin, kun johtajan tehtäviä hoidetaan kahdessa ryhmässä, joissa on molemmissa sekä saman laitosten suojajärjestelmän piiriin kuuluvia että kuulumattomia yrityksiä, yhdeksi johtajan tehtäväksi laskettavien tehtävien lukumäärä on vain kaksi).

54. Kun johtajan tehtävien määrää lasketaan kyseisen direktiivin 91 artiklan 3 kohdan mukaisesti, lukuun ei pidä ottaa johtajan tehtäviä yhteisöissä, joiden tavoitteet eivät ole pääasiallisesti kaupallisia. Tällaiset toimet tulisi kuitenkin ottaa huomioon, kun arvioidaan kyseisen jäsenen ajankäyttöä.

55. Yhteisöjä, joiden tavoitteet eivät ole pääasiallisesti kaupallisia, ovat muun muassa seuraavat:

- a. hyväntekeväisyysjärjestöt
- b. muut voittoa tavoittelemattomat organisaatiot
- c. yhtiöt, joiden perustamisen ainoana tarkoituksena on hallintoelimen jäsenten tai heidän perheenjäsentensä yksityisten taloudellisten intressien hallinta, edellyttäen, etteivät ne edellytä jäseneltä päivittäisiä hallintatoimia.

6. Riittävä tietämys, taito ja kokemus

56. Ylimmän hallintoelimen jäsenillä tulisi olla ajantasainen käsitys laitoksen liiketoiminnasta ja sen riskeistä omien tehtäviensä hoitamisen kannalta tarkoituksenmukaisella tasolla. Jäsenillä tulisi myös olla asianmukainen käsitys osa-alueista, joista yksittäinen jäsen ei ole suoraan vastuussa mutta kollektiivisesti vastuuvollinen yhdessä muiden ylimmän hallintoelimen jäsenten kanssa.

57. Ylimmän hallintoelimen jäsenillä tulisi olla selkeä käsitys laitoksen hallinto- ja ohjausjärjestelmistä, omista tehtävistään ja velvollisuuksistaan sekä tarvittaessa ryhmän rakenteesta ja sen mahdollisesti aiheuttamista eturistiriidoista. Ylimmän hallintoelimen jäsenten tulisi kyetä vaikuttamaan siihen, että ylimmässä hallintoelimessä ja laitoksessa noudatetaan asiaankuuluvaa toimintakulttuuria, yritysarvoja ja menettelytapoja.¹¹

58. Sanotun rajoittamatta direktiivin 2015/849/EU saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä, ylimmän hallintoelimen jäsenellä, joka on määritetty vastuulliseksi direktiivin (EU) 2015/849¹²

¹¹ Ks. myös EPV:n ohjeet sisäisestä hallinnosta: <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/internal-governance>

¹² Ylimmän hallintoelimen jäsen määritetään vastuulliseksi rahanpesun torjunnasta tehtävien jakamista varten, eikä se vaikuta siihen, että ylimmällä hallintoelimellä on sen johtamistoiminnossa lopullinen vastuu laitoksen päivittäisestä johtamisesta, eikä sen vastuuseen kaikista laitoksen toimista.

noudattamiseen tarvittavien lakien, asetusten ja hallinnollisten säännösten täytäntöönpanosta, tulisi olla hyvä tietämys, taito ja asiaankuuluva kokemus rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskin määrittämisestä ja arvioinnista sekä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevista linjauksista, tarkastuksista ja menettelyistä. Henkilöllä tulisi olla hyvä käsitys siitä, missä määrin laitoksen liiketoimintamalli altistaa sen rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskeille.

59. Riittävän tietämyksen, taidon ja kokemuksen arvioinnissa tulisi tällöin tarkastella

- a. toimeen liittyviä tehtäviä ja velvollisuuksia sekä vaadittuja valmiuksia
- b. koulutuksen ja käytännön kautta saatua tietämystä, taitoa ja kokemusta
- c. aiemmissa toimissa hankittua käytännön kokemusta ja työkokemusta ja
- d. sitä, miten ylimmän hallintoelimen jäsenen hankkima tietämys ja taito käyvät ilmi hänen työskentelystään.

60. Jotta laitokset voisivat arvioida asianmukaisesti ylimmän hallintoelimen jäsenten taidot, niiden tulisi harkita käyttävänsä näiden ohjeiden liitteessä II olevaa esimerkinomaista luetteloa asiaankuuluvista taidoista ja ottaa huomioon ylimmän hallintoelimen jäsenen hoitamaan toimeen sisältyvät tehtävät ja velvollisuudet.

61. Laitosten tulisi tarkastella jäsenen koulutustasoa ja profiilia ja sitä, liittyykö koulutus pankkitoimintaan ja rahoituspalveluihin tai muihin asiaankuuluviin aloihin. Pankkitoiminnan, rahoituspalvelujen, taloustieteen, lainsäädännön, kirjanpidon, tilintarkastuksen, hallinnon, rahoitusalan sääntelyn, tietotekniikan ja kvantitatiivisten menetelmien alalta hankitun koulutuksen voidaan yleensä katsoa soveltuvan rahoituspalvelujen alalle.

62. Arvioinnin ei tulisi rajoittua jäsenen tutkintoon tai työskentelyjaksoon jossakin laitoksessa. Jäsenen käytännön kokemusta tulisi arvioida tarkemmin, koska edellisistä tehtävistä saatu tietämys ja taito riippuvat yrityksen luonteesta, laajuudesta ja monimuotoisuudesta sekä jäsenen yrityksessä suorittamista tehtävistä.

63. Ylimmän hallintoelimen jäsenen tietämystä, taitoa ja kokemusta arvioitaessa tulisi kiinnittää huomiota teoreettiseen ja käytännön kokemukseen, joka liittyy

- a. pankkitoimintaan ja rahoitusmarkkinoihin
- b. lakisääteisiin vaatimuksiin ja sääntelykehykseen
- c. strategiseen suunnitteluun sekä laitoksen liiketoimintastrategian tai liiketoimintasuunnitelman ymmärtämiseen ja toteuttamiseen

- d. riskinhallintaan (laitoksen tärkeimpien riskityyppien, myös ympäristöön, hallintotapaan ja yhteiskuntaan liittyvien riskien ja riskitekijöiden määrittämiseen, arviointiin, seurantaan, valvontaan ja vähentämiseen)
 - e. kirjanpitoon ja tilintarkastukseen
 - f. laitoksen järjestelmien tehokkuuden arviointiin sekä hallinnon ja ohjauksen, yleisvalvonnan ja tarkastusten tehokkuuden varmistamiseen
 - g. laitoksen taloudellisten tietojen tulkintaan, keskeisten kysymysten tunnistamiseen näiden tietojen pohjalta sekä asianmukaiseen valvontaan ja toimenpiteisiin.
64. Johtamistoimintiaan hoitavan ylimmän hallintoelimen jäsenillä tulisi olla riittävä käytännön kokemus ja työkokemus johtajan toimesta riittävän pitkältä ajalta. Arvioinnin osana voidaan tarkastella lyhytaikaisia toimia, mutta yksin niiden perusteella ei tulisi olettaa, että jäsenellä on riittävästi kokemusta. Aiemmistä toimista saatua käytännön kokemusta ja työkokemusta arvioitaessa tulisi kiinnittää erityistä huomiota seuraaviin seikkoihin:
- a. johtajan toimen luonne ja sen hierarkiataso
 - b. palvelussuhteen kesto
 - c. sen yrityksen luonne ja monimuotoisuus, jossa tehtävää on hoidettu, esimerkiksi yrityksen organisaatorakenne
 - d. jäsenen toimivaltuuksien, päätöksentekovaltuuksien ja velvollisuuksien laajuus
 - e. toimen kautta hankittu tekninen tieto
 - f. alaisten määrä.
65. Valvontatoimintiaan hoitavan ylimmän hallintoelimen jäsenten tulisi kyetä kyseenalaistamaan rakentavasti päätöksiä ja valvomaan tehokkaasti johtamistoimintiaan hoitavaa ylintä hallintoelintä. Riittävä tietämys, taito ja kokemus valvontatehtävän tehokkaaksi täyttämiseksi on voitu hankkia soveltuvista korkeakoulujen ja hallintovirastojen toimista tai rahoituslaitosten tai muiden yritysten liikkeenjohdon, valvonnan tai tarkastusten kautta.

7. Kriteerit sopivuudesta kokonaisuuden kannalta

66. Ylimmän hallintoelimen tulisi kyetä kollektiivisesti ymmärtämään, miten laitos toimii ja mitkä ovat sen tärkeimmät riskit. Jollei tässä luvussa muuta todeta, näitä kriteerejä tulisi soveltaa erikseen johtamistoimintiaan hoitavaan ylimpään hallintoelimeen ja valvontatoimintiaan hoitavaan ylimpään hallintoelimeen.

67. Ylimmän hallintoelimen jäsenten tulisi kyetä tekemään yhteisiä päätöksiä, joissa otetaan huomioon laitoksen liiketoimintamalli, riskinottohalu, strategia sekä markkinat, joilla laitos toimii.
68. Valvontatoimintoon hoitavan ylimmän hallintoelimen jäsenten tulisi kyetä yhdessä kyseenalaistamaan ja valvomaan tehokkaasti johtamistoimintoon hoitavan ylimmän hallintoelimen tekemiä päätöksiä.
69. Ylimmän hallintoelimen tulisi kollektiivisesti hallita kaikki laitoksen liiketoiminnan edellyttämät tietämyksen osa-alueet, ja sen jäsenillä tulisi olla riittävää asiantuntemusta. Ylimmässä hallintoelimessä tulisi olla riittävän suuri määrä jäseniä, joilla on tietämystä kultakin osa-alueelta, jotta tehtävistä päätöksistä voidaan keskustella. Ylimmän hallintoelimen jäsenillä tulisi olla kollektiivisesti taito esitellä näkemyksiään ja vaikuttaa ylimmän hallintoelimen päätöksentekoprosessiin.
70. Ylimmän hallintoelimen velvollisuuksien täyttämisen edellyttämän tietämyksen, taidon ja kokemuksen tulisi näkyä elimen kokoonpanossa. Tämä tarkoittaa myös, että ylimmän hallintoelimen tulisi kokonaisuudessaan ymmärtää riittävästi osa-alueita, joista jäsenet ovat kollektiivisesti vastuuvollisia. Lisäksi sen tulisi osata johtaa ja valvoa tehokkaasti laitosta muun muassa seuraavien näkökohtien osalta:
- a. laitoksen liiketoiminta ja siihen liittyvät tärkeimmät riskit
 - b. kaikki laitoksen olennaiset toiminnot
 - c. alakohtaisen/taloudellisen osaamisen asiaankuuluvat alat, muun muassa rahoitus- ja pääomamarkkinat, vakavaraisuus ja mallit, ympäristöön, hallintotapaan ja yhteiskuntaan liittyvät riskit ja riskitekijät
 - d. liikekirjanpito ja talousraportointi
 - e. riskienhallinta, säännösten noudattamisen valvonta (compliance) ja sisäinen tarkastus
 - f. tietotekniikka ja tietoturvallisuus
 - g. paikalliset, alueelliset ja maailmanlaajuiset markkinat (tarvittaessa)
 - h. säädös- ja sääntely-ympäristö
 - i. johtamistaidot ja johtamiskokemus
 - j. kyky laatia strategisia suunnitelmia
 - k. (kansainvälisten) kansallisten ryhmien johtaminen ja ryhmärakenteisiin liittyvät riskit (tarvittaessa).

71. Johtamistoimintoon hoitavalla ylimmällä hallintoelimellä tulisi olla kollektiivisesti erinomaiset johtamistaidot, kun taas valvontatoimintoon hoitavalla ylimmällä hallintoelimellä tulisi olla kollektiivisesti riittävät johtamistaidot kyetäkseen organisoimaan tehtävänsä tehokkaasti ja ymmärtämään ja kyseenalaistamaan johtamistoimintoon hoitavan ylimmän hallintoelimen johtamiskäytäntöjä ja päätöksiä.

8. Mainen, rehellisyys ja lahjomattomuus

72. Ylimmän hallintoelimen jäsentä tulisi pitää hyvämaineisena, rehellisenä ja lahjomattomana, jos ei ole muuhun viittaavia objektiivisia ja todennettavissa olevia perusteita etenkin, kun otetaan huomioon saatavilla olevat tiedot 73–77 kohdassa luetelluista asioista tai tilanteista. Maineen, rehellisyyden ja lahjomattomuuden arvioinnissa tulisi tarkastella myös vähäisten tapahtumien kumulatiivisten seurausten vaikutusta jäsenen maineeseen.
73. Hyvän maineen, rehellisyyden ja lahjomattomuuden arvioinnissa tulisi ottaa huomioon mahdolliset rikosrekisterin tai hallintoviranomaisten rekisterin tiedot ja tarkastella tuomio- tai syytetyyppejä, asianomaisten henkilön osuutta, saatua rangaistusta, oikeusprosessin vaihetta ja voimaan tulleita maineenpalautustoimenpiteitä, sanotun kuitenkin rajoittamatta henkilön perusoikeuksia. Laitoksen tulisi tarkastella vallitsevia olosuhteita, kuten lieventäviä tekijöitä, rikoksen tai hallinto- tai valvontakanteen vakavuutta, rikoksesta kulunutta aikaa, jäsenen käyttäytymistä rikoksen tai kanteen jälkeen ja rikoksen tai kanteen merkitystä jäsenen tehtävälle. Rikosrekisterin tai hallintoviranomaisten rekisterin tietoja tarkasteltaessa tulisi ottaa huomioon kansallisen lain mukaan voimassa olevat vanhentumisaajat.
74. Maineen, rehellisyyden ja lahjomattomuuden arvioinnissa tulisi tarkastella vähintään seuraavia tekijöitä, sanotun kuitenkin rajoittamatta rikosoikeudenkäynneissä sovellettavaa syyttömyysolettamaa ja muita perusoikeuksia:
- a. rikosoikeudelliset tuomiot tai vireillä olevat rikossyytteet, erityisesti
 - i. pankki-, rahoitus-, arvopaperi- ja vakuutustoimintaa säätelevien tai arvopaperimarkkinoita tai rahoitus- tai maksuvälineitä koskevien lakien, myös rahanpesua ja terrorismin rahoitusta koskevien lakien, rikkomukset tai mitkä tahansa direktiivissä (EU) 2015/849 esitetty rahanpesun esirikokset, korruptio, markkinoiden manipulointi tai sisäpiirikauppa ja kiskonta
 - ii. epärehellisyys- ja petosrikokset tai muut talousrikokset
 - iii. suoraan tai välillisesti, myös laittomien tai kiellettyjen osingonjakojärjestelmien avulla, tehdyt verorikokset
 - iv. muut yhtiö-, konkurssi-, maksukyvyttömyys- tai kuluttajansuojalainsäädäntöön liittyvät rikokset

- b. muut asiaankuuluvat nykyiset tai aiemmat havainnot tai toimenpiteet, joita sääntely- tai ammatillinen elin on tehnyt pankki-, rahoitus-, arvopaperi- tai vakuutustoimintaa koskevien säännösten tai muiden edellä a alakohdassa tarkoitettujen seikkojen noudattamatta jättämisen vuoksi.
- 75. Huomioon tulisi ottaa vireillä olevat tutkinnat, jotka johtuvat oikeudellisista tai hallinnollisista menettelyistä, tai muut vastaavat sääntelyviranomaisten käynnistämät tutkinnat, sanotun kuitenkin rajoittamatta henkilön perusoikeuksia¹³. Laitosten ja toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaa huomioon myös muut haitalliset raportit, joissa on merkityksellistä, uskottavaa ja luotettavaa tietoa (esim. osana väärinkäytösten paljastamisen menettelyjä).
- 76. Laitoksen tulisi tarkastella seuraavia ylimmän hallintoelimen jäsenen aiemman ja nykyisen liiketoiminnan tuloksellisuuteen ja taloudelliseen vakauteen liittyviä tilanteita ottaen huomioon niiden mahdollinen vaikutus jäsenen maineeseen, lahjomattomuuteen ja rehellisyyteen:
 - a. velkojen takaisinmaksun laiminlyönti (esim. mahdollinen merkintä luotettavassa luottotietorekisterissä)
 - b. jäsenen omistamien tai johtamien yhteisöjen taloudellinen ja liiketoiminnallinen tulos tai sellaisten yhteisöjen taloudellinen ja liiketoiminnallinen tulos, joissa jäsenellä oli tai on merkittävä omistusosuus tai vaikutusvalta; tällöin tulisi kiinnittää erityistä huomiota konkurssi- ja selvitystilamenettelyihin ja siihen, onko jäsen vaikuttanut osaltaan tilanteeseen, joka johti kyseisiin menettelyihin, ja jos on, niin miten
 - c. asettaminen henkilökohtaiseen konkurssiin ja
 - d. siviilioikeudenkäynnit, hallinto- tai rikosoikeudelliset menettelyt, suuret investoinnit tai riskisaamiset ja otetut lainat, sikäli kuin ne voivat vaikuttaa huomattavasti jäsenen, hänen omistamiensa tai johtamiensa yhteisöjen, tai sellaisten yhteisöjen, joissa hänellä on merkittävä omistusosuus, taloudelliseen vakauteen, sanotun kuitenkin rajoittamatta syyttömyysolettamaa.
- 77. Ylimmän hallintoelimen jäsenen tulisi pitää yllä korkeita lahjomattomuuden ja rehellisyyden vaatimuksia. Maineen, rehellisyyden ja lahjomattomuuden arvioinnissa tulisi kiinnittää huomiota myös vähintään seuraaviin tekijöihin:
 - a. todisteet, joiden mukaan henkilö ei ole toiminut läpinäkyvästi, avoimesti ja yhteistyökykyisesti toimivaltaisiin viranomaisiin nähden
 - b. rekisteröinnin, toimiluvan, jäsenyyden tai elinkeino-, liiketoiminta- tai ammatinharjoittamisluvan epääminen, peruuttaminen, lakkauttaminen tai poistaminen

¹³ Euroopan ihmisoikeussopimuksen ja Euroopan unionin perusoikeuskirjan mukaiset oikeudet:
http://ec.europa.eu/justice/fundamental-rights/charter/index_fi.htm

- c. syyt, joiden vuoksi henkilö on sanottu irti työ- tai luottamussuhteesta tai erotettu luottamustoimesta, tai syyt muuhun vastaavaan tilanteeseen tai siihen, että henkilöä on pyydetty eroamaan tällaisesta toimesta
- d. se, että toimivaltainen viranomainen on katsonut henkilön esteelliseksi toimimaan ylimmän hallintoelimen jäsenenä, mukaan lukien henkilöt, jotka tosiasiallisesti johtavat tietyn yhteisön liiketoimintaa, ja
- e. kaikki muut todisteet tai merkityksellisiin, uskottaviin ja luotettaviin tietoihin perustuvat vakavat väitteet, jotka viittaavat siihen, että henkilö toimii tavalla, joka ei ole tiukkojen käyttäytymisvaatimusten mukaista.

9. Mielen riippumattomuus ja riippumattomat jäsenet

9.1 Mielen riippumattomuuden ja riippumattomuuden periaatteen välinen vuorovaikutus

78. Kun laitokset arvioivat jäsenten riippumattomuutta, niiden tulisi erottaa toisistaan niin sanottu mielen riippumattomuuden käsite, jota sovelletaan kaikkiin laitoksen ylimmän hallintoelimen jäseniin, ja riippumattomuuden periaate, jonka noudattamista vaaditaan joiltakin asianomaisen laitoksen ylimmän hallintoelimen jäseniltä sen valvontatehtävissä. Mielen riippumattomuuden arviointikriteerit esitetään 9.2 jaksossa ja riippumattomuuden arviointikriteeri 9.3 jaksossa.
79. Mielen riippumattomuudella tarkoitetaan käyttäytymistä, joka ilmenee erityisesti ylimmän hallintoelimen keskusteluissa ja päätöksenteossa, ja sitä edellytetään jokaiselta ylimmän hallintoelimen jäseneltä riippumatta siitä, katsotaanko hänen olevan 9.3. jaksossa tarkoitettulla tavalla riippumaton. Kaikkien ylimmän hallintoelimen jäsenten tulisi hoitaa aktiivisesti tehtäviään ja kyetä tekemään omia perusteltuja, puolueettomia ja riippumattomia päätöksiään ja arviointejaan tehtäviään ja velvollisuuksiaan täyttäessään.
80. Riippumattomuus tarkoittaa, että valvontatoimintoon hoitavan ylimmän hallintoelimen jäsenellä ei ole asianomaiseen laitokseen tai sen johtoon minkäänlaisia aiempia tai viimeaikaisia suhteita tai yhteyksiä, jotka voisivat vaikuttaa jäsenen asialliseen ja tasapuoliseen harkintaan ja heikentää hänen kykyään tehdä päätöksiä itsenäisesti. Se, että ylimmän hallintoelimen jäsenen katsotaan olevan riippumaton, ei tarkoita, että häntä tulisi pitää automaattisesti mieleltään riippumattomana, sillä hänellä ei ehkä ole vaadittavia käyttäytymistaitoja.

9.2 Mielen riippumattomuus

81. Kun laitokset arvioivat 79 kohdassa tarkoitettua riippumattomuutta, niiden tulisi arvioida, onko kaikilla ylimmän hallintoelimen jäsenillä

- a. tarvittavat taidot käyttäytyä, kuten
 - i. ovatko he riittävän rohkeita, varmoja ja vahvoja voidakseen arvioida ja kyseenalaistaa tehokkaasti ylimmän hallintoelimen muiden jäsenten tekemiä päätösehdotuksia
 - ii. kykenevätkö he esittämään kysymyksiä johtamistoimintoon hoitavan ylimmän hallintoelimen jäsenille ja
 - iii. kykenevätkö he vastustamaan ryhmäajattelua
- b. eturistiriitoja siinä määrin, että ne estävät heitä hoitamasta tehtäviään riippumattomasti ja puolueettomasti.

82. Edellä 82 kohdan a alakohdassa tarkoitettuja jäsenen käyttäytymistaitoja arvioitaessa tulisi ottaa huomioon hänen aiempi ja senhetkinen käyttäytymistapansa erityisesti laitoksen sisällä.

83. Edellä 82 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen eturistiriitojen ilmenemistä arvioidessaan laitosten tulisi määrittää todelliset tai mahdolliset eturistiriidat laitoksen eturistiriitapolitiikan¹⁴ mukaisesti ja arvioida niiden olennaisuus. Huomiota tulisi kiinnittää vähintään seuraaviin tilanteisiin, joissa saattaa syntyä todellisia tai mahdollisia eturistiriitoja:

- a. taloudelliset intressit (esim. osakkeet tai muut omistusoikeudet ja jäsenyydet, omistusyhteydet ja muut taloudelliset intressit yritysasiakkaisiin, immateriaalioikeudet, laitoksen myöntämät lainat ylimmän hallintoelimen jäsenten omistamalle yritykselle)
- b. henkilökohtaiset tai työhön liittyvät suhteet tahoihin, joilla on huomattava omistususuus laitoksesta
- c. henkilökohtaiset tai ammatilliset suhteet laitoksen henkilöstöön tai varovaisuusperiaatteen mukaisen konsolidoinnin piiriin kuuluviin yhteisöihin (esim. läheiset perhesuhteet)
- d. muut työsuhteet tai lähimenneisyyden (esim. viiden viime vuoden aikaiset) työsuhteet

¹⁴ Ks. henkilöstön eturistiriitoja koskevan politiikan osalta EPV:n ohjeet sisäisestä hallinnosta.

- e. henkilökohtaiset tai ammatilliset suhteet merkityksellisiin ulkopuolisiin sidosryhmiin (esim. suhteet materiaalitoimittajiin, konsulttitoimistoihin tai muihin palveluntarjoajiin)
 - f. jäsenyys elimessä, jolla on eturistiriitoja, tai tällaisen elimen tai yhteisön omistajuus
 - g. poliittinen vaikutusvalta tai poliittiset suhteet.
84. Kaikki ylimmän hallintoelimen tasolla ilmenevät todelliset tai mahdolliset eturistiriidat tulisi ilmoittaa ylimmälle hallintoelimelle, jonka tulisi keskustella niistä, dokumentoida ne, tehdä niistä päätöksiä ja hoitaa ne asianmukaisesti (eli ryhtyä tarvittaviin vähentämistoimenpiteisiin). Ylimmän hallintoelimen jäsenen tulisi pidättäytyä äänestämästä asioissa, joissa hänellä on eturistiriita.¹⁵
85. Laitoksen tulisi ilmoittaa toimivaltaisille viranomaisille, jos se havaitsee eturistiriidan, joka saattaa vaikuttaa ylimmän hallintoelimen jäsenen riippumattomuuteen, ja sen tulisi ilmoittaa myös toteutetuista lieventävistä toimenpiteistä.
86. Laitoksen osakkeenomistajana, omistajana tai jäsenenä, osakkuusyritysten tai sidoksissa olevien yhteisöjen jäsenenä olemisen, henkilökohtaisten tilien, lainojen tai laitoksen tai konsolidoinnin piiriin kuuluvan yhteisön muiden palveluiden käytön ei tulisi katsoa itsessään vähentävän ylimmän hallintoelimen jäsenen riippumattomuutta.¹⁶

9.3 Riippumattomat jäsenet asianomaisen laitoksen valvontatoimintaa hoitavassa ylimmässä hallintoelimessä

87. Edellä 80 kohdassa tarkoitettujen riippumattomien jäsenten ja muiden kuin riippumattomien jäsenten kuulumista valvontatoimintaan hoitavaan ylimpään hallintoelimeen pidetään hyvänä käytäntönä kaikille asianomaisille laitoksille.
88. Riippumattomien jäsenten riittävän määrän määrittämisen yhteydessä tulisi ottaa huomioon suhteellisuusperiaate. Työntekijöitä edustavia ylimmän hallintoelimen jäseniä ei tulisi ottaa huomioon määritettäessä valvontatoimintaan hoitavan ylimmän hallintoelimen riippumattomien jäsenten riittävää määrää. Riippumattomien jäsenten osalta tulisi täyttää seuraavat vaatimukset, sanotun kuitenkaan rajoittamatta mahdollisia lisävaatimuksia:
- a. seuraavilla asianomaisilla laitoksilla tulisi olla riittävä määrä riippumattomia jäseniä valvontatoimintaan hoitavassa ylimmässä hallintoelimessä:

¹⁵ Ks. henkilöstön eturistiriitoja koskevan politiikan osalta EPV:n ohjeet sisäisestä hallinnosta.

¹⁶ Ks. sisäisestä hallinnosta annettujen EPV:n ohjeiden 114 kohta.

- i. merkittävillä vakavaraisuusdirektiivin piiriin kuuluvilla laitoksilla
 - ii. listatuilla asianomaisilla laitoksilla
- b. asianomaisilla laitoksilla, jotka eivät ole merkittäviä eivätkä listattuja, tulisi olla pääsääntöisesti vähintään yksi riippumaton jäsen valvontatoimintoon hoitavassa ylimmässä hallintoelimessä. Toimivaltaiset viranomaiset eivät kuitenkaan saa vaatia, että seuraavissa laitoksissa on riippumattomia johtajia:
- i. asianomaiset laitokset, jotka ovat asianomaisen toisen laitoksen täydessä omistuksessa, etenkin silloin, kun tytäryritys sijaitsee samassa jäsenvaltiossa kuin emoyrityksenä oleva asianomainen laitos;
 - ii. sijoituspalveluyhtiöt, jotka täyttävät direktiivin 2019/2034/EU 32 artiklan 4 kohdan a alakohdassa esitetyt kriteerit tai muut kriteerit, jotka asiaankuuluva jäsenvaltio on laatinut direktiivin 2019/2034/EU 32 artiklan 5 ja 6 kohdan mukaisesti.
- c. Riippumattomien jäsenten tulisi ylimmän hallintoelimen kokonaisvastuun nojalla osallistua keskeisellä tavalla asianomaisten laitosten keskinäisen valvontajärjestelmän tehostamiseen parantamalla liikkeenjohdon päätöksenteon yleisvalvontaa ja varmistamalla, että
- d. kaikkien sidosryhmien, myös vähemmistöosakkaiden, edut otetaan asianmukaisesti huomioon ylimmän hallintoelimen keskusteluissa ja päätöksenteossa. Riippumattomat jäsenet voivat myös auttaa pienentämään tiettyä ryhmää tai osakkeenomistajaluokkaa edustavien ylimmän hallintoelimen yksittäisten jäsenten kohtuutonta valta-asemaa tai poistamaan sen
- e. yksittäinen jäsen tai pieni ryhmä jäseniä ei ole hallitsevassa asemassa päätöksenteossa
- f. laitoksen, sen liiketoimintayksiköiden, kirjanpidollisen konsernin piiriin kuuluvien muiden yhteisöjen sekä asiakkaiden ja muiden ulkopuolisten sidosryhmien välisiä eturistiriitoja hallitaan asianmukaisesti.
89. Asianomaisen laitoksen valvontatoimintaa hoitavan ylimmän hallintoelimen jäsentä ei tulisi pitää riippumattomana seuraavissa tilanteissa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 91 kohdan soveltamista:
- a. jäsenellä on tai on ollut johtamistoimintoon hoitavan ylimmän hallintoelimen jäsenen toimi varovaisuusperiaatteen mukaisen konsolidoinnin piiriin kuuluvassa laitoksessa, paitsi jos hänellä ei ole ollut tällaista toimea viiden viime vuoden aikana
 - b. jäsen on asianomaisen laitoksen määräysvaltainen osakkeenomistaja, siten kuin hänet määritetään direktiivin 2013/34/EU 22 artiklan 1 kohdassa mainittujen

tapausten perusteella, tai hän edustaa määräysvaltaisen osakkeenomistajan etuja myös silloin, kun omistaja on jäsenvaltio tai muu julkinen elin

- c. jäsenellä on olennainen taloudellinen suhde tai liikesuhde asianomaiseen laitokseen
- d. jäsen on asianomaisen laitoksen määräysvaltaisen osakkeenomistajan työntekijä tai muuten sidoksissa siihen
- e. jäsen on konsolidoinnin piiriin kuuluvan yhteisön työntekijä, lukuun ottamatta tilanteita, joissa molemmat seuraavista edellytyksistä täyttyvät:
 - i. jäsen ei kuulu laitoksen korkeimpaan hierarkiatasoon, joka on suoraan vastuuvollinen ylimmälle hallintoelimelle
 - ii. jäsen on valittu valvontatehtävään yhteistoimintajärjestelmän yhteydessä ja hänellä on kansallisen lainsäädännön mukainen turva perusteetonta irtisanomista ja muuta epäoikeudenmukaista kohtelua vastaan
- f. jäsen on aiemmin työskennellyt korkeimman hierarkiatason toimessa asianomaisessa laitoksessa tai jossakin toisessa sen yhteisössä, joka kuuluu vakavaraisuussäännösten mukaisen konsolidoinnin piiriin, ja hän on suoraan vastuuvollinen vain ylimmälle hallintoelimelle, eikä tällaisen työsuhteen päättymisen ja ylimmän hallintoelimen palvelukseen siirtymisen välillä ole kulunut vähintään kolmea vuotta
- g. jäsen on ollut kolmen viime vuoden aikana asianomaisen laitoksen tai vakavaraisuussäännösten mukaisen konsolidoinnin piiriin kuuluvan muun yhteisön tärkeän ammatillisen neuvonantajan päämies, ulkopuolinen tilintarkastaja tai tärkeä konsultti tai muu työntekijä, joka liittyy olennaisesti tarjottuun palveluun
- h. jäsen on tai on ollut viimeisen vuoden aikana asianomaisen laitoksen tai vakavaraisuussäännösten mukaisen konsolidoinnin piiriin kuuluvan muun yhteisön keskeinen tavarantoimittaja tai keskeinen asiakas tai hänellä on ollut jokin muu tärkeä liikesuhde keskeiseen tavarantoimittajaan, asiakkaaseen tai tärkeän liikesuhteen omaavaan kaupalliseen yhteisöön, tai hän on niiden ylempi toimihenkilö tai muuten suoraan tai välillisesti sidoksissa niihin
- i. jäsen saa tehtävästään saamansa palkkion ja työsuhteestaan saamansa palkan lisäksi c alakohtaan mukaisesti merkittäviä maksuja tai muita etuuksia asianomaiselta laitokselta tai sen vakavaraisuussäännösten mukaisen konsolidoinnin piiriin kuuluvalta muulta yhteisöltä
- j. jäsen on ollut yhteisön ylimmän hallintoelimen jäsenenä 12 peräkkäisenä vuotena tai pitempään;
- k. jäsen on asianomaisen laitoksen tai vakavaraisuussäännösten mukaisen konsolidoinnin piiriin kuuluvan muun yhteisön valvontatoimintoa hoitavan ylimmän

hallintoelimen jäsenen läheinen perheenjäsen tai hän on a–h alakohdassa tarkoitettussa tilanteessa.

90. Se, että jäsen on yhdessä tai useammassa 89 kohdassa mainituista tilanteista, ei automaattisesti tarkoita, että hän ei olisi riippumaton. Vaikka jäsen kuuluisikin yhteen tai useampaan 89 kohdassa esitetyistä tilanteista, asianomainen laitos voi osoittaa toimivaltaiselle viranomaiselle, että häntä tulisi siitä huolimatta pitää riippumattomana. Asianomaisen laitoksen tulisi tällöin kyetä esittämään toimivaltaiselle viranomaiselle perustelut sille, miksi jäsenen tilanne ei vaikuta hänen kykyynsä käyttää puolueetonta ja tasapuolista harkintaa ja tehdä päätöksiä itsenäisesti.
91. Edellä 90 kohdan soveltamiseksi asianomaisten laitosten tulisi ottaa huomioon, että sen, että jäsen on tällaisten laitosten osakkeenomistaja, hänellä on laitoksessa henkilökohtaisia tilejä tai lainoja tai hän käyttää muita palveluja, joita ei luetella nimenomaisesti tässä jaksossa, ei tulisi johtaa tilanteeseen, jossa jäsenen ei katsota olevan riippumaton, jos edellä mainitut tilanteet pysyttelevät asianmukaisen vähimmäistason puitteissa. Tällaiset suhteet tulisi ottaa huomioon sisäistä hallintoa koskevien asiaankuuluvien EPV:n ohjeiden mukaisessa eturistiriitojen hallinnassa.

IV osasto – Ylimmän hallintoelimen jäsenten koulutukseen varattavat henkilöresurssit ja taloudelliset resurssit

10. Perehdytys- ja koulutustavoitteiden asettaminen

92. Laitosten tulisi tarjota ylimmän hallintoelimen jäsenille perehdytystä, jotta heidän olisi helpompi saada selkeä käsitys asiaankuuluvista laeista, asetuksista ja hallinnollisista säännöksistä, laitoksen rakenteesta, liiketoimintamallista, riskiprofiilista sekä hallinto- ja ohjausjärjestelmistä ja jäsenen (jäsenten) roolista niissä. Jäsenille tulisi tarjota asiaankuuluvia yleisiä ja tarvittaessa yksilöllisesti räätälöityjä koulutusohjelmia. Koulutuksella tulisi myös lisätä heidän tietouttaan ylimmän hallintoelimen ja laitoksen monimuotoisuuden mukanaan tuomista hyödyistä. Laitosten tulisi osoittaa riittävästi resursseja ylimmän hallintoelimen jäsenten henkilökohtaiseen ja yhteiseen perehdytykseen ja koulutukseen.
93. Kaikkien ylimpään hallintoelimeen vasta nimitettyjen jäsenten tulisi saada keskeiset tiedot viimeistään kuukauden kuluttua toimensa vastaanottamisesta, ja perehdytys tulisi saattaa päätökseen kuuden kuukauden kuluessa.
94. Jos ylimpään hallintoelimeen nimitettyjen jäsenten on täytettävä tietyt tiedolliset ja taidolliset vaatimukset, heidän koulutus- ja perehdytystavoitteenaan tulisi olla tietämyksessä havaittujen puutteiden korjaaminen kohtuullisessa ajassa ja, mikäli mahdollista, ennen kuin toimi otetaan tosiasiallisesti vastaan tai muussa tapauksessa mahdollisimman nopeasti toimen tosiasiallisen vastaanottamisen jälkeen. Jäsenen tulisi joka tapauksessa täyttää kaikki 6 jaksossa esitetyt tieto- ja taitovaatimukset viimeistään vuoden kuluttua toimensa

vastaanottamisesta. Laitoksen tulisi asettaa tarvittaessa määräaika, jonka kuluessa tarpeelliset toimenpiteet tulisi saattaa päätökseen, ja sen tulisi ilmoittaa tästä toimivaltaiselle viranomaiselle. Hallintoelimen jäsenten tulisi pitää yllä ja syventää velvollisuuksiensa hoitamiseksi tarvittavaa tietämystä ja taitoa.

11. Perehdytys- ja koulutuspolitiikka

95. Laitoksilla tulisi olla käytössään ylimmän hallintoelimen jäsenten perehdytys- ja koulutuspolitiikka ja menettelyt. Kyseinen politiikka tulisi hyväksyttää ylimmässä hallintoelimestä.

96. Perehdytykseen ja koulutukseen tulisi osoittaa riittävästi henkilöresursseja ja taloudellisia resursseja, jotta perehdytys- ja koulutustavoitteet voidaan saavuttaa ja varmistaa, että jäsen sopii tehtävänsä ja täyttää sille asetetut vaatimukset. Kun laitos vahvistaa ylimmän hallintoelimen jäsenten tehokkaiden perehdytys- ja koulutuspolitiikan ja menettelyjen toteuttamiseen käytettävät henkilöresurssit ja taloudelliset resurssit, sen tulisi ottaa huomioon saatavilla olevat toimialan vertailutiedot, jotka voivat koskea esimerkiksi käytettävissä olevaa koulutusbudjettia ja järjestettäviä koulutuspäiviä, EPV:n toimittamat vertailuanalyysin tulokset mukaan lukien¹⁷.

97. Perehdytys- ja koulutuspolitiikka ja menettelyt voivat olla osa sopivuutta koskevaa kokonaislinjausta, ja niihin tulisi sisältyä vähintään seuraavat:

- a. ylimmän hallintoelimen perehdytys- ja koulutustavoitteet mahdollisesti johtamistoiminnon ja valvontatoiminnon mukaan eriteltyinä. Tässä yhteydessä tulisi esittää tarvittaessa tiettyjä toimia koskevat perehdytys- ja koulutustavoitteet sen mukaan, millaisia velvollisuuksia ja osallistumista ne edellyttävät valiokunnissa
- b. yksityiskohtaisen koulutusohjelman laadintatehtävät
- c. taloudelliset resurssit ja henkilöresurssit, jotka laitos on varannut perehdytykseen ja koulutukseen ja joissa otetaan huomioon perehdytys- ja koulutustilaisuuksien lukumäärä, hinta ja niihin mahdollisesti liittyvät hallinnolliset tehtävät. Näin varmistetaan, että perehdytys ja koulutus voidaan järjestää niitä koskevan politiikan mukaisesti
- d. selkeä prosessi, jossa kuka tahansa ylimmän hallintoelimen jäsen voi hakeutua perehdytykseen tai koulutukseen.

98. Laitoksen ylimmän hallintoelimen tai laitokseen mahdollisesti perustetun nimitysvaliokunnan tulisi perehdytys- ja koulutuspolitiikkaa laatiessaan ottaa huomioon lausunnot, joita se on

¹⁷ Näiden ohjeiden vaikutustenarvioinnin liitteenä on EPV:n laatiman vertailuanalyysin tulokset (vuoden 2015 tiedot), jotka koskevat laitosten koulutusresursseja ja laitosten järjestämiä koulutuspäiviä.

saanut henkilöresursseista vastaavalta toiminnolta, koulutuksen budjetoinnista ja järjestämisestä vastaavalta toiminnolta ja tarvittaessa sisäisen valvonnan toiminnoilta.

99. Laitoksilla tulisi olla käytössään prosessi niiden osa-alueiden määrittämiseksi, joilla koko ylin hallintoelin tai sen yksittäiset jäsenet tarvitsevat koulutusta. Asianomaiset liiketoiminta-alueet ja sisäiset toiminnot, kuten sisäisen valvonnan toiminnot, tulisi ottaa tarvittaessa mukaan perehdytys- ja koulutusohjelmien sisällön laadintaan.
100. Perehdytys- ja koulutuspolitiikka ja menettelyt sekä koulutussuunnitelmat tulisi pitää ajan tasalla. Niissä tulisi ottaa huomioon hallinnossa ja ohjauksessa tapahtuneet muutokset, strategiset muutokset, uudet tuotteet ja muut asiaankuuluvat muutokset sekä sovellettavan lainsäädännön ja markkinakehityksen muutokset.
101. Laitoksilla tulisi olla käytössään evaluointiprosessi, jolla arvioidaan perehdytyksen ja koulutuksen toteuttamista ja laatua ja varmistetaan perehdytys- ja koulutuspolitiikan ja menettelyjen noudattaminen.

V osasto – Ylimmän hallintoelimen monimuotoisuus

12. Monimuotoisuuspolitiikan tavoitteet

102. Direktiivin 2013/36/EU 91 artiklan 10 kohdan mukaan kaikilla laitoksilla tulisi olla toimintapolitiikka, jolla edistetään monimuotoisuutta ylimmässä hallintoelimessä, ja niiden tulisi toteuttaa tällaista politiikkaa, jotta jäsenet muodostaisivat mahdollisimman monipuolisen ryhmän. Toimintapolitiikalla tulisi pyrkiä ottamaan huomioon laaja-alaiset ominaisuudet ja taidot ylimmän hallintoelimen jäseniä rekrytoitaessa, jotta ylimmässä hallintoelimessä olisi mahdollisimman moninaisia näkemyksiä ja kokemuksia, siinä esitettäisiin itsenäisiä mielipiteitä ja sen päätöksenteko olisi harkittua. Laitosten tulisi pyrkiä siihen, että i sukupuolet ovat tasapainoisesti edustettuna ylimmässä hallintoelimessä, ja varmistaa, että ylimmän hallintoelimen jäseniä valittaessa noudatetaan yhdenvertaisten mahdollisuuksien periaatetta. Ainoastaan sillä, että aliedustetun sukupuolen edustajilla on työntekijöiden edustajia, jos sitä edellytetään kansallisessa lainsäädännössä, ei varmisteta, että ylimmässä hallintoelimessä on asianmukainen sukupuolten tasapuolinen edustus.
103. Monimuotoisuuspolitiikan tulisi sisältää vähintään seuraavat monimuotoisuuden näkökohdat: koulutus- ja ammattitaito, sukupuoli, ikä ja – varsinkin kansainvälistä toimintaa harjoittavilla laitoksilla – maantieteellinen lähtökohta, paitsi jos tämän näkökohdan mukaan ottaminen on jäsenvaltion lainsäädännön mukaan laitonta. Merkittävien vakavaraisuusdirektiivin piiriin kuuluvien laitosten monimuotoisuuspolitiikkaan tulisi sisältyä määrällinen tavoite, joka koskee aliedustetun sukupuolen edustusta ylimmässä hallintoelimessä. Merkittävien vakavaraisuusdirektiivin piiriin kuuluvien laitosten tulisi asettaa aliedustetun sukupuolen edustukselle määrällinen tavoite ja kohtuullinen määräaika, jonka kuluessa se tulisi saavuttaa, sekä keinot sen saavuttamiseksi. Ylimmälle hallintoelimelle

tulisi määritellä kollektiivinen tavoite, joka voidaan kuitenkin jaotella johtamis- ja valvontatoimintoihin, jos ylin hallintoelin on riittävän suuri. Tavoite voidaan ilmaista laadullisesti kaikissa muissa laitoksissa ja erityisesti laitoksissa, joissa ylimmässä hallintoelimessä on alle viisi jäsentä.

104. Kun laitokset asettavat monimuotoisuustavoitteita, niiden tulisi kiinnittää huomiota toimivaltaisten viranomaisten, EPV:n tai muiden kansainvälisten elinten tai organisaatioiden julkistamiin monimuotoisuuden vertailuanalyyysien tuloksiin.¹⁸
105. Monimuotoisuuspolitiikkaan voi sisältyä työntekijöiden edustus ylimmässä hallintoelimessä, jotta se saa käytännön tietoa päivittäisistä toiminnoista ja kokemusta laitoksen sisäisistä toimintatavoista.
106. Merkittävien vakavaraisuusdirektiivin piiriin kuuluvien laitosten tulisi myös dokumentoida osana ylimmän hallintoelimen kokoonpanon vuotuista katselmusta, onko niiden toiminta ollut asetettujen päämäärien ja tavoitteiden mukaista. Mikäli jokin monimuotoisuuden päämäärä tai tavoite on jäänyt saavuttamatta, merkittävän vakavaraisuusdirektiivin piiriin kuuluvan laitoksen tulisi dokumentoida syyt siihen, kaavailut toimenpiteet ja niille asetettu määräaika. Näin varmistetaan, että monimuotoisuuden päämäärät ja tavoitteet saavutetaan.
107. Jotta ylimmän hallintoelimen toimiin olisi helpompi saada riittävän monimuotoinen ryhmä ehdokkaita, laitosten tulisi harjoittaa henkilöstön monimuotoisuuspolitiikkaa, johon sisältyvät myös urasuunnittelun näkökohdat ja toimenpiteet, joilla varmistetaan eri sukupuolia edustavan henkilöstön yhdenvertainen kohtelu ja yhtäläiset mahdollisuudet. Tällaisiin toimenpiteisiin tulisi sisältyä se, että asianmukaista sukupuolten edustusta koskeva näkökohta otetaan huomioon myös valittaessa henkilöstöä johtotehtäviin ja annettaessa johtamiskoulutusta.
108. Ylimmän hallintoelimen monimuotoisen kokoonpanon tukemiseksi laitoksilla tulisi olla menettelytavat, joilla varmistetaan, että ketään ei syrjitä sukupuolen, rodun, ihonvärin, etnisen tai yhteiskunnallisen alkuperän, geneettisten ominaisuuksien, uskonnon tai vakaumuksen, kansalliseen vähemmistöön kuulumisen, varallisuuden, syntyperän, vammaisuuden, iän tai seksuaalisen suuntautumisen perusteella¹⁹.

¹⁸ Ks. myös EPV:n raportti monimuotoisuuden vertailuanalyyysista:
<https://www.eba.europa.eu/documents/10180/1360107/EBA-Op-2016-10+%28Report+on+the+benchmarking+of+diversity+practices%29.pdf> ja <https://eba.europa.eu/eba-calls-measures-ensure-more-balanced-composition-management-bodies-institutions>

¹⁹ Ks. myös monimuotoisuutta koskeva osio sisäistä hallintoa koskevasta EPV:n ohjeista.

VI osasto – Sopivuutta koskevat periaatteet sekä ohjaus- ja hallintojärjestelmät

13. Sopivuutta koskevat periaatteet

109. Direktiivin 2013/36/EU 88 artiklan 1 kohdan mukaan laitoksen ylimmän hallintoelimen on määriteltävä sellaiset ohjaus- ja hallintojärjestelmät, joilla varmistetaan laitoksen tehokas ja vakaa hoito, ja valvottava niiden täytäntöönpanoa ja vastattava niistä. Lisäksi direktiivin 2014/65/EU 9 artiklan 3 kohdassa säädetään, että samassa direktiivissä määritellyn sijoituspalveluyrityksen (MiFID-yrityksen) ylimmän hallintoelimen on määriteltävä ohjaus- ja hallintojärjestelmät tavalla, joka edistää markkinoiden eheyttä ja asiakkaiden etuja, ja valvottava näiden järjestelmien täytäntöönpanoa ja vastattava niistä. Tämä tarkoittaa, että sopivuutta koskevat laitoksen periaatteet tulisi mukauttaa laitoksen ohjaus- ja hallintojärjestelmää koskevaan säännöstöön, yrityskulttuuriin ja riskinottohaluun ja että periaatteiden mukaisten prosessien tulisi toimia täysin tarkoituksenmukaisesti. Tämä tarkoittaa myös, että laitoksen ylimmän hallintoelimen tulisi ottaa käyttöön ylimmän hallintoelimen jäsenten sopivuuden arviointia koskevat periaatteet – sanotun kuitenkaan rajoittamatta mahdollista vaatimusta saada niihin osakkeenomistajien suostumus – ja pitää niitä yllä.
110. Sopivuutta koskeviin periaatteisiin tulisi sisältyä monimuotoisuuspolitiikka tai niissä tulisi viitata siihen sen varmistamiseksi, että monimuotoisuus otetaan huomioon uusia jäseniä rekrytoitaessa.
111. Sopivuutta koskeviin periaatteisiin tehtävät muutokset tulisi myös hyväksyttää ylimmässä hallintoelimessä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta mahdollista vaatimusta saada niihin osakkeenomistajien suostumus. Periaatteiden hyväksymisestä ja niihin tehdyistä muutoksista tulisi pitää yllä dokumentaatiota (esim. asiaa käsittelevien kokousten pöytäkirjoissa).
112. Periaatteiden tulisi olla selkeät, hyvin dokumentoidut, ja niiden tulisi olla kaikkien laitoksen työntekijöiden tiedossa. Periaatteita laatiessaan ylin hallintoelin voi pyytää ja ottaa huomioon lausuntoja muilta sisäisiltä valiokunnilta, etenkin mahdolliselta nimitysvaliokunnalta ja muilta sisäisiltä toiminnoilta, kuten lainsäädännöstä ja henkilöresursseista vastaavilta toiminnoilta tai kontrollitoiminnoilta.
113. Sisäisen valvonnan toimintojen²⁰ tulisi osallistua aktiivisesti sopivuutta koskevien periaatteiden laadintaan omien tehtäviensä mukaisesti. Varsinkin Compliance-toiminnon tulisi selvittää, miten sopivuutta koskevat periaatteet vaikuttavat siihen, miten laitos noudattaa lakeja, asetuksia ja määräyksiä sekä sisäisiä toimintaperiaatteita ja menettelyjä.

²⁰ Ks. myös EPV:n ohjeet sisäisestä hallinnosta: <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/internal-governance>

Sen tulisi myös ilmoittaa kaikki havaitut säännösten noudattamista koskevat riskit ja säännösten laiminlyöntitapaukset ylimmälle hallintoelimelle.

114. Periaatteissa tulisi käsitellä jäsenten valintaa, seurantaa ja seuraajasuunnittelua sekä nykyisten jäsenten uudelleenvalintaa, ja niissä tulisi esittää vähintään seuraavat seikat:

- a. prosessi ylimmän hallintoelimen jäsenten valintaa, nimitystä, uudelleenvalintaa ja seuraajasuunnittelua varten ja sisäinen menettely, jota sovelletaan jäsenen sopivuuden arvioinnissa ja johon osallistuu myös arvioinnin tukemisesta vastaava sisäinen toiminto (esim. henkilöresursseista vastaava toiminto);
- b. arvioinnissa käytettävät kriteerit, joihin tulisi sisältyä näissä ohjeissa esitetyt sopivuuskriteerit
- c. tapa, jolla merkittävien vakavaraisuusdirektiivin piiriin kuuluvien laitosten ylimpien hallintoelinten jäseniä koskeva monimuotoisuuspolitiikka ja tavoite aliedustetun sukupuolen edustuksesta ylimmässä hallintoelimessä on määrä ottaa huomioon valintaprosessin yhteydessä
- d. viestintäkanava, jota käytetään suhteissa toimivaltaisiin viranomaisiin, ja
- e. tapa, jolla arviointi on dokumentoitava.

115. Asianomaisten laitosten tulisi sisällyttää sopivuutta koskeviin periaatteisiinsa keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden valinta- ja nimitysprosessit. Sopivuutta koskevissa periaatteissa voidaan luetella riskiperusteisella menetelmällä määritetyt henkilöt, joita asianomaiset laitokset voivat pitää ylimpään hallintoelimeen kuulumattomien sisäisen valvonnan toimintojen johtajien ja talousjohtajan lisäksi keskeisistä toiminnoista vastaavina henkilöinä.

116. Valvontatoimintoon hoitavan ylimmän hallintoelimen ja laitokseen mahdollisesti perustetun nimitysvaliokunnan tulisi valvoa, että sopivuutta koskevat laitoksen periaatteet ovat tehokkaat, sekä tarkastaa periaatteiden laadinta ja noudattaminen. Ylimmän hallintoelimen tulisi tehdä periaatteisiin tarvittaessa muutoksia ja ottaa tällöin huomioon mahdollisen nimitysvaliokunnan ja sisäisen tarkastuksen toiminnon antamat suositukset.

14. Sopivuutta koskevat periaatteet ryhmässä

117. Direktiivin 2013/36/EU 109 artiklan 2 ja 3 kohdan mukaan vakavaraisuusdirektiivin piiriin kuuluvan konsolidoivan laitoksen tulisi varmistaa, että koko laitoksen kattavia, kaikkien ylimmän hallintoelimen jäsenten ja keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden sopivuuden arviointia koskevia periaatteita sovelletaan yhdenmukaisesti ja sisällytetään asianmukaisesti kaikkiin vakavaraisuussäännösten mukaisen konsolidoinnin piiriin kuuluviin

tytäryrityksiin, vaikka ne eivät kuuluisikaan direktiivin 2013/36/EU soveltamisalaan, vaikka ne olisivat sijoittautuneet kolmanteen maahan, myös offshore-rahoituskeskuksiin.

118. Sopivuutta koskevat periaatteet tulisi sovittaa ryhmään kuuluvien luottolaitosten sekä vakavaraisuussäännösten mukaisen konsolidoinnin piiriin kuuluvien mutta direktiivin 2013/36/EU soveltamisalaan kuulumattomien tytäryritysten erityistilanteeseen. Vakavaraisuusdirektiivin piiriin kuuluvien konsolidoivien laitosten toimivaltaisten elinten tai toimintojen tulisi tarvittaessa olla vuorovaikutuksessa keskenään ja vaihtaa tietoja sopivuuden arviointia varten.
119. Vakavaraisuusdirektiivin piiriin kuuluvan konsolidoivan laitoksen tulisi varmistaa, että sopivuusarviointi täyttää kaikkien kyseeseen tulevien lainkäyttöalueiden erityisvaatimukset. Jos kyse on useammassa kuin yhdessä jäsenvaltiossa toimivan ryhmän laitoksista ja yhteisöistä, vakavaraisuusdirektiivin piiriin kuuluvan konsolidoivan laitoksen tulisi varmistaa, että koko ryhmän kattavissa periaatteissa otetaan huomioon kansallisten yhtiölainsäädäntöjen ja muiden lakisääteisten vaatimusten väliset erot.
120. Vakavaraisuusdirektiivin piiriin kuuluvan konsolidoivan laitoksen tulisi varmistaa, että kolmanteen maahan sijoittautuneet tytäryritykset, jotka kuuluvat konsolidoivan laitoksen suorittaman vakavaraisuussäännösten mukaisen konsolidoinnin piiriin, ovat soveltaneet ryhmän periaatteita yhdenmukaisesti ja direktiivin 2013/36/EU 74, 88 ja 91 artiklan vaatimukset täyttävällä tavalla, kunhan tämä ei ole kolmannen maan lainsäädännön vastaista. Tätä varten EU:n emoyritysten ja tytäryritysten, joihin sovelletaan direktiiviä 2013/36/EU, on varmistettava, että kolmannessa maassa sijaitsevaan tytäryhtiöön sovellettavat sopivuusvaatimukset täyttävät vähintään Euroopan unionissa sovellettavat vaatimukset.
121. Direktiivissä 2013/36/EU ja näissä ohjeissa asetettuja sopivuusvaatimuksia sovelletaan vakavaraisuusdirektiivin piiriin kuuluviin laitoksiin siitä riippumatta, ovatko ne kolmannessa maassa sijaitsevan emoyrityksen tytäryrityksiä. Kun kolmannessa maassa sijaitsevan emoyrityksen tytäryritys EU:ssa on vakavaraisuusdirektiivin piiriin kuuluva konsolidoiva laitos, kolmannessa maassa sijaitseva emoyritys ja sen muut suorat tytäryritykset eivät kuulu vakavaraisuussäännösten mukaisen konsolidoinnin piiriin. Tällaisen vakavaraisuusdirektiivin piiriin kuuluvan konsolidoivan laitoksen tulisi varmistaa, että kolmannessa maassa sijaitsevan emoyrityksen ryhmän laajuiset periaatteet otetaan huomioon sen omissa periaatteissa siltä osin kuin tämä ei ole ristiriidassa asiaa koskevassa EU:n tai kansallisessa lainsäädännössä asetettujen vaatimusten tai näiden ohjeiden kanssa.
122. Direktiivin 2013/36/EU soveltamisalaan kuuluvien tytäryritysten ylimpien hallintoelinten tulisi ottaa käyttöön sopivuutta koskevat periaatteet ja noudattaa niitä yksittäisten laitosten tasolla. Periaatteiden tulisi olla yhdenmukaiset konsolidointi- tai alakonsolidointiryhmien tasolla laadittujen periaatteiden kanssa, ja niiden tulisi täyttää kaikki kansallisessa lainsäädännössä asetetut erityisvaatimukset.

15. Nimitysvaliokunta ja sen tehtävät²¹

123. Merkittävillä vakavaraisuusdirektiivin piiriin kuuluvilla laitoksilla on oltava nimitysvaliokunta, joka täyttää direktiivin 2013/36/EU 88 artiklan 2 kohdassa asetetut velvollisuudet ja jolla on saman kohdan mukaiset resurssit.
124. Nimitysvaliokunnan jäsenillä tulisi olla riittävä tietämys kokonaisuutena, asiantuntemus ja kokemus laitoksen liiketoiminnasta, heidän tulisi kyetä arvioimaan ylimmän hallintoelimen tarkoituksenmukainen kokoonpano ja heidän tulisi myös suositella ehdokkaita ylimmän hallintoelimen avoimiin toimiin.
125. Jos laitokseen ei ole perustettu nimitysvaliokuntaa, valvontatoimintoon hoitavalla ylimmällä hallintoelimellä tulisi olla direktiivin 2013/36/EU 88 artiklan 2 kohdan a alakohdan ensimmäisessä alakohdassa sekä b–d alakohdassa asetetut tehtävät sekä niihin tarvittavat resurssit. Jos laitokseen ei ole perustettu nimitysvaliokuntaa, kyseisen direktiivin 88 artiklan 2 kohdan b ja c alakohdassa tarkoitettu arviointi tulisi tehdä vähintään joka toinen vuosi.
126. Nimitysvaliokunnan, jos sellainen on perustettu, ja sen puuttuessa valvontatoimintoon hoitavan ylimmän hallintoelimen tulisi saada käyttöönsä kaikki tiedot, joita se tarvitsee tehtäviensä suorittamiseksi, ja sen tulisi voida käyttää tehtävissään tarvittaessa apuna sisäisen valvonnan toimintoja ja muita toimivaltaisia sisäisiä toimintoja.
127. Direktiivin 2013/36/EU 88 artiklan 2 kohdan viimeisen alakohdan mukaisesti tätä jaksoa ei sovelleta, jos ylin hallintoelin ei ole kansallisen lain mukaan toimivaltainen jäsentensä valinta- ja nimitysmenettelyssä.

16. Ylimmän hallintoelimen kokoonpano, jäsenten nimitys ja heidän seuraajansa

128. Ylimmässä hallintoelimessä tulisi olla riittävä määrä jäseniä ja tarkoituksenmukainen kokoonpano, ja se tulisi nimittää tarkoituksenmukaiseksi ajaksi, sanotun kuitenkin rajoittamatta yhtiölainsäädännön soveltamista. Nimitykset jäsenten uudelleentalintaa varten tulisi tehdä vasta, kun on otettu huomioon tulokset arvioinnista, joka koskee jäsenen suoriutumista edellisellä kaudella.
129. Kaikkien ylimmän hallintoelimen jäsenten tulisi soveltua tehtäviinsä. Ylimmän hallintoelimen tulisi määrittää ja valita päteviä ja kokeneita jäseniä ja varmistaa, että ylimmällä hallintoelimellä on asianmukainen seuraajasuunnittelu, joka on kokoonpanoa,

²¹ Valiokuntien kokoonpanosta ja tehtävistä ks. myös sisäistä hallintoa koskevat EPV:n ohjeet:
<https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/internal-governance>

nimitystä tai seuraajien valintaa koskevien lakisääteisten vaatimusten mukainen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta jäsenten valintaa henkilöstön toimesta ja sen edustajana.

130. Kun ylimpään hallintoelimeen rekrytoidaan jäseniä, valvontatoimintoaan hoitavan ylimmän hallintoelimen tai nimitysvaliokunnan, jos sellainen on perustettu, tulisi osallistua aktiivisesti ehdokkaiden valintaan ylimmän hallintoelimen avoimiin toimiin yhteistyössä henkilöresursseista vastaavien yksiköiden kanssa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta osakkeenomistajien oikeuksia jäsenten nimitykseen. Ylimmän hallintoelimen tulisi tällöin

- a. laatia kuvaus tietyn nimityksen edellyttämistä tehtävistä ja valmiuksista
- b. arvioida, mikä on riittävä tasapaino ylimmän hallintoelimen tietämykselle, taidolle ja kokemukselle
- c. arvioida edellytetty ajankäyttö ja
- d. kiinnittää huomiota monimuotoisuuspolitiikan tavoitteisiin.

131. Rekrytointipäätöksessä tulisi ottaa tarvittaessa huomioon esivalintaluettelo eli luettelo, joka sisältää esikarsinnassa valitut soveltuvat ehdokkaat ja jossa otetaan huomioon laitoksen monimuotoisuuspolitiikan mukaiset monimuotoisuustavoitteet ja näiden ohjeiden V osastossa esitetyt vaatimukset. Rekrytointipäätöksessä tulisi ottaa huomioon, että monimuotoisempi ylin hallintoelin edistää eri näkemyksiin perustuvaa asioiden rakentavaa kyseenalaistamista ja keskustelua niistä. Laitosten ei tulisi kuitenkaan rekrytoida ylimmän hallintoelimen jäseniä ainoastaan monimuotoisuuden lisäämisen vuoksi, mikäli tämä heikentäisi ylimmän hallintoelimen kollektiivista toimivuutta ja sopivuutta tai vähentäisi ylimmän hallintoelimen yksittäisten jäsenten sopivuutta tehtäviin.

132. Ennen kuin ylimmän hallintoelimen jäsen ottaa toimensa vastaan, hänen tulisi olla selvillä laitokseen ja sen ylimpään hallintoelimeen liittyvistä toimintakulttuurista, arvoista, käytänteistä ja strategiasta, mikäli mahdollista.

133. Kun ylin hallintoelin laatii jäsentensä seuraajasuunnitelmaa, sen tulisi varmistaa päätöksenteon jatkuvuus ja mahdollisuuksien mukaan estää tilanne, että liian monta jäsentä joudutaan korvaamaan samanaikaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta osakkeenomistajien oikeuksia nimittää ja korvata kaikki ylimmän hallintoelimen jäsenet samanaikaisesti. Seuraajasuunnittelua koskevissa asiakirjoissa tulisi esittää laitoksen suunnitelmat, toimintaperiaatteet ja prosessit, joilla käsitellään ylimmän hallintoelimen jäsenten äkilliset tai odottamattomat poissaolot tai toimesta irtisanoutumiset, mukaan lukien mahdolliset tilapäisjärjestelyt. Seuraajasuunnittelussa tulisi ottaa myös huomioon laitoksen monimuotoisuuspolitiikassa määritellyt päämäärät ja tavoitteet.

VII osasto – Laitosten tekemät sopivuusarviointit

17. Ylimmän hallintoelimen jäsenten henkilökohtaisen ja kokonaisuuteen liittyvän sopivuuden arviointia koskevat yhteiset tekijät

134. Jos näissä ohjeissa ei toisin todeta, valvontatoimintiaan hoitavan ylimmän hallintoelimen tai nimitysvaliokunnan, jos sellainen on perustettu, tulisi varmistaa, että ylimmän hallintoelimen jäsenten henkilökohtaisen ja kokonaisuuteen liittyvän sopivuuden arvioinnit laaditaan ennen jäsenten nimitystä. Tällöin voidaan tehdä yhteistyötä muiden valiokuntien (esim. riski- ja tarkastusvaliokuntien) ja sisäisten toimintojen (esim. henkilöresursseista, lainsäädännöstä tai valvonnasta vastaavien toimintojen) kanssa. Valvontatoimintiaan hoitavan ylimmän hallintoelimen tulisi olla vastuussa lopullisten sopivuusarviointien määrittämisestä.

135. Edellä 134 kohdasta poiketen henkilökohtaisen ja kokonaisuuteen liittyvän sopivuuden arvioinnit voidaan tehdä jäsenen nimityksen jälkeen seuraavissa tapauksissa, joiden osalta laitos on toimittanut asianmukaisen perustelun:

- a. laitoksen osakkeenomistajat, omistajat tai jäsenet asettavat ehdolle ja nimittävät yhtiökokouksessa tai muussa vastaavassa kokouksessa ylimmän hallintoelimen jäseniä, joita laitos tai ylin hallintoelin ei ole asettanut ehdolle, esim. ehdokaslistaan perustuvassa järjestelmässä
- b. täydellinen sopivuusarviointi jo ennen jäsenen nimitystä vaikeuttaisi ylimmän hallintoelimen toimintaa esimerkiksi seuraavissa tilanteissa:
 - i. kun jäsenet on korvattava äkillisesti tai odottamattomasti esim. jäsenen kuolemantapauksen yhteydessä ja
 - ii. kun jäsen erotetaan, koska hän ei enää sovellu tehtäviinsä.

136. Sopivuusarvioinneissa tulisi ottaa huomioon kaikki tiedossa olevat seikat, jotka ovat arviointien kannalta merkityksellisiä. Laitosten tulisi kiinnittää huomiota maineriskiiin ja muihin riskeihin, joita syntyy siinä tapauksessa, että havaitaan puutteita, jotka heikentävät ylimmän hallintoelimen jäsenten henkilökohtaista sopivuutta tai sopivuutta kokonaisuuden kannalta.

137. Kun jäsenet nimitetään yhtiökokouksessa ja kun jäsenten henkilökohtaisen ja kokonaisuuteen liittyvä sopivuuden arviointi on tehty ennen yhtiökokousta, laitosten tulisi antaa arvioinnin tuloksista asiaankuuluvat tiedot osakkeenomistajille ennen kokousta. Arviointiin tulisi tarvittaessa sisällyttää ylimmän hallintoelimen vaihtoehtoisia kokoonpanoja, joita voidaan esitellä osakkeenomistajille.

138. Kun osakkeenomistajat nimittävät jäsenet 135 kohdassa tarkoitetuissa perustelluissa tapauksissa ennen sopivuusarvioinnin tekemistä, nimityksen edellytykseksi tulisi asettaa myönteinen arviointi heidän sopivuudestaan. Laitosten tulisi tällöin arvioida jäsenten sopivuus ja ylimmän hallintoelimen kokoonpano heti, kun se on käytännössä mahdollista, ja viimeistään kuukauden kuluessa jäsenten nimityksestä. Jos jäsen todetaan laitoksen myöhemmässä arvioinnissa toimeensa sopimattomaksi, jäsenelle ja toimivaltaiselle viranomaiselle tulisi ilmoittaa asiasta viipymättä. Laitosten tulisi ilmoittaa tekemästään arvioinnista ja tarpeesta nimittää eri jäsenet myös osakkeenomistajille.
139. Laitosten tulisi varmistaa, että osakkeenomistajien saatavilla ovat kaikki asiaankuuluvat käytännön tiedot velvollisuudesta, jonka mukaan ylimmän hallintoelimen jäsenten tulisi soveltua tehtäviinsä aina henkilökohtaisesti ja kollektiivisesti. Osakkeenomistajien tulisi voida tehdä ylimmän hallintoelimen ja sen jäsenten sopivuudesta asiantuntevia päätöksiä saamiensa tietojen perusteella ja poistaa ylimmän hallintoelimen kokoonpanossa tai jäsenten osalta havaitut mahdolliset puutteet.
140. Kun jotkin jäsenistä nimittää ylin hallintoelin, tällaiset arvioinnit tulisi tehdä ennen kuin jäsenet hoitavat tosiasiallisesti tointa. Sopivuusarviointi voidaan tehdä edellä 135 kohdassa tarkoitetuissa perustelluissa tapauksissa jäsenen nimityksen jälkeen. Arviointi tulisi tehdä heti, kun se on käytännössä mahdollista, ja viimeistään kuukauden kuluessa nimityspäivästä.
141. Kun laitos arvioi ylimmän hallintoelimen sopivuutta kokonaisuuden kannalta, sen tulisi ottaa huomioon ylimmän hallintoelimen yksittäisen jäsenen sopivuusarvioinnin tulokset ja päinvastoin. Ylimmän hallintoelimen tai sen valiokuntien yleisessä kokoonpanossa havaitut puutteet eivät välttämättä merkitse, ettei tietty jäsen sovi henkilökohtaisesti tehtäväänsä.
142. Laitosten tulisi dokumentoida sopivuusarvioinnin tulokset ja erityisesti puutteet, joita on havaittu tarvittavan ja tosiasiallisen sopivuuden välillä ylimmän hallintoelimen jäsenten henkilökohtaisessa sopivuudessa ja sopivuudessa kokonaisuuden kannalta sekä toimenpiteet, joilla nämä puutteet on määrä poistaa.
143. Laitosten tulisi lähettää toimivaltaisille viranomaisille ylimmän hallintoelimen uusien jäsenten sopivuusarviointien tulokset, edellä 23 jaksossa tarkoitettujen menettelyjen mukaisesti laadittu ylimmän hallintoelimen kollektiivisen kokoonpanon arviointi mukaan lukien. Tuloksiin tulisi sisältyä liitteessä III luetellut asiakirjat ja tiedot.²²
144. Laitosten tulisi antaa toimivaltaisten viranomaisten pyynnöstä lisätietoja, joita tarvitaan ylimmän hallintoelimen jäsenten henkilökohtaisen tai kokonaisuuteen liittyvän sopivuuden

²² Ks. myös direktiivin 2014/65/EU 7 artiklan 4 kohdan nojalla annettavien teknisten sääntelystandardien luonnos ja direktiivin 2014/65/EU 7 artiklan 5 kohdan nojalla toimiluvan myöntämisaikajankohdasta annettavien teknisten täytäntöönpanostandardien luonnos: http://ec.europa.eu/finance/securities/docs/isd/mifid/rts/160714-rts-authorisation_en.pdf ja https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/2015-1858_-_final_report_-_draft_implementing_technical_standards_under_mifid_ii.pdf. Ks. myös EPV:n julkaisema kuulemisasiakirja lupaa koskevien teknisten sääntelystandardien luonnoksesta.

arviointia varten. Jäsenen uudelleenvalinnan tapauksessa tällaiset tiedot voidaan antaa vain merkityksellisistä muutoksista.

18. Ylimmän hallintoelimen jäsenten henkilökohtaisen sopivuuden arviointi

145. Laitosten tulisi vaatia ylimmän hallintoelimen jäseniä osoittamaan sopivuutensa ja esittämään vähintään asiakirjat, joita toimivaltaiset viranomaiset edellyttävät sopivuuden arviointia varten näiden ohjeiden VIII osaston ja liitteen III mukaisesti.

146. Ylimmän hallintoelimen jäsenten henkilökohtaisen sopivuuden arvioinnin yhteydessä laitosten tulisi

- a. kerätä jäsenen sopivuutta koskevat tiedot eri kanavia ja välineitä käyttäen (esim. tutkinto- ja työtodistukset, suosituskirjeet, ansioluettelot, haastattelut ja kyselylomakkeet)
- b. kerätä tietoa arvioitavan henkilön maineesta, lahjomattomuudesta ja rehellisyydestä sekä arvioitava, onko kohtuullisia syitä epäillä, että rahanpesua ja terrorismin rahoitusta on tehty tai tehdään tai yritetään tehdä tai että sen riski voisi olla kasvanut
- c. arvioida arvioitavan henkilön riippumattomuus
- d. vaatia arvioitavaa henkilöä todentamaan, että annetut tiedot ovat virheettömät, ja esittämään tarvittaessa todisteet tietojen oikeellisuudesta
- e. vaatia arvioitavaa henkilöä ilmoittamaan kaikki todelliset ja mahdolliset eturistiriidat
- f. vahvistaa mahdollisuuksien mukaan arvioitavan henkilön antamien tietojen oikeellisuus
- g. evaluoida arvioinnin tulokset valvontatoimintoon hoitavassa ylimmässä hallintoelimessä tai nimitysvaliokunnassa, jos sellainen on perustettu, ja
- h. ottaa tarvittaessa käyttöön korjaavia toimenpiteitä, joilla varmistetaan ylimmän hallintoelimen jäsenten henkilökohtainen sopivuus 22 jakson mukaisesti.

147. Jos jokin seikka antaa aiheen epäillä ylimmän hallintoelimen jäsenen sopivuutta, tulisi laatia arvio siitä, miten tämä seikka vaikuttaa kyseisen henkilön sopivuuteen. Tässä arvioinnissa laitosten tulisi ottaa huomioon, onko olemassa kohtuullisia syitä epäillä, että rahanpesua ja terrorismin rahoitusta on tehty tai tehdään tai yritetään tehdä tai että sen riski voisi olla kasvanut.

148. Laitosten tulisi laatia kirjallinen kuvaus arvioinnin kohteena olevasta toimesta sekä siihen liittyvästä tehtävästä laitoksessa, ja niiden tulisi esittää kuvauksessa sopivuusarvioinnin tulokset tarkasteltuina seuraavien kriteerien kannalta:

- a. riittävä ajankäyttö
- b. tieto siitä, noudattavatko johtajan tehtävää merkittävässä vakavaraisuusdirektiivin piiriin kuuluvassa laitoksessa hoitavat ylimmän hallintoelimen jäsenet johtajan tehtäville direktiivin 2013/36/EU 91 artiklan 3 kohdassa asetettua määrällistä rajoitusta
- c. riittävä tietämys, taito ja kokemus
- d. maine, rehellisyys ja lahjomattomuus
- e. mielen riippumattomuus.

19. Ylimmän hallintoelimen sopivuuden arviointi kokonaisuuden kannalta

149. Kun laitokset arvioivat ylimmän hallintoelimen sopivuutta kokonaisuuden kannalta, niiden tulisi arvioida ylimmän hallintoelimen kokoonpano erikseen sen johtamis- ja valvontatoimintojen osalta. Sopivuuden arvioinnissa kokonaisuuden kannalta tulisi verrata ylimmän hallintoelimen todellista kokoonpanoa ja ylimmän hallintoelimen todellista tietämystä kokonaisuutena, taitoja ja kokemusta sekä direktiivin 2013/36/EU 91 artiklan 7 kohdan vaatimusten mukaista sopivuutta kokonaisuuden kannalta.

150. Laitosten tulisi arvioida ylimmän hallintoelimen sopivuus kokonaisuuden kannalta käyttäen jompaa kumpaa seuraavista:

- a. liitteessä I oleva sopivuuden arviointimatriisin malli; laitokset voivat muokata mallia I osastossa esitetyt kriteerit huomioon ottaen
- b. niiden omat tarkoituksenmukaiset menetelmät, jotka ovat näissä ohjeissa asetettujen kriteerien mukaiset.

151. Kun laitokset arvioivat ylimmän hallintoelimen yksittäisen jäsenen sopivuutta, niiden tulisi samaan aikaan arvioida myös ylimmän hallintoelimen sopivuutta kokonaisuuden kannalta 7 jakson mukaisesti. Lisäksi niiden tulisi arvioida, onko valvontatoimintoon hoitavan ylimmän hallintoelimen erityisten komiteoiden yleinen kokoonpano riittävä.²³ Erityisesti tulisi arvioida, mitä tietämystä, taitoja ja kokemusta henkilö tuo ylimmän hallintoelimen yhteiselle

²³ Komiteoiden kokoonpanosta ks. myös sisäistä hallintoa koskevat EPV:n asiaankuuluvat ohjeet.

sopivuudelle ja onko ylimmän hallintoelimen yleisessä kokoonpanossa riittävän laajasti tietämystä, taitoja ja kokemusta laitoksen toiminnan ja suurimpien riskien ymmärtämiseksi.

152. Kun arvioidaan yhteistä sopivuutta III osaston 7 kohdan mukaisesti, laitosten tulisi arvioida, onko ylin hallintoelin osoittanut päätöksillään ymmärtävänsä riittävästi rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskit ja sen, miten ne vaikuttavat laitoksen toimintaan, ja onko se osoittanut hallitsevansa näitä riskejä asianmukaisesti ja tarvittaessa toteuttanut korjaavia toimenpiteitä.

20. Ylimmän hallintoelimen jäsenten henkilökohtaisen sopivuuden ja kokonaisuuteen liittyvän sopivuuden jatkuva seuranta ja uudelleenarviointi

153. Ylimmän hallintoelimen jäsenten henkilökohtaisen tai kokonaisuuteen liittyvän sopivuuden jatkuvassa seurannassa tulisi keskittyä selvittämään, onko yksittäinen jäsen tai ovatko jäsenet kollektiivisesti edelleen sopivia tehtävään. Tällöin tulisi ottaa huomioon suoriutuminen henkilökohtaisesti tai kollektiivisesti ja se tilanne tai tapahtuma, jonka vuoksi uudelleenarviointi tehtiin, ja sen vaikutus todelliseen tai vaadittuun sopivuuteen.

154. Kun valvontatoimintiaan hoitavan ylimmän hallintoelimen jäsenet tai nimitysvaliokunta, jos sellainen on perustettu, arvioivat uudelleen ylimmän hallintoelimen jäsenten henkilökohtaista tai kollektiivista suoriutumista, niiden tulisi kiinnittää huomiota erityisesti seuraaviin seikkoihin:

- a. ylimmän hallintoelimen työskentelyprosessien tehokkuus, ylimmän hallintoelimen tiedonkulun ja raportointisuhteiden tehokkuus mukaan lukien ja ottaen huomioon sisäisen valvonnan toiminnoilta saadut lausunnot ja kyseisten toimintojen lisätoimenpiteet tai suositukset
- b. laitoksen tehokas ja vakavarainen hallinto, muun muassa se, toimiko ylin hallintoelin laitoksen etujen mukaisesti rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjunnan kannalta
- c. ylimmän hallintoelimen kyky keskittyä strategisesti tärkeisiin kysymyksiin
- d. järjestettyjen kokousten määrän riittävyys, kokousten osallistumisaste, kokouksiin käytetyn ajan tarkoituksenmukaisuus ja johtajien osallistumisintensiteetti kokouksissa
- e. ylimmän hallintoelimen kokoonpanon muutokset sekä heikkoudet henkilökohtaisen ja kokonaisuuteen liittyvän sopivuuden kannalta, kun otetaan huomioon laitoksen liiketoimintamalli, riskistrategia ja niiden muutokset
- f. laitokselle ja ylimmälle hallintoelimelle asetetut tulostavoitteet

- g. ylimmän hallintoelimen jäsenten riippumattomuus, mukaan lukien vaatimus siitä, ettei ylimmän hallintoelimen päätöksentekoa hallitse yksi henkilö tai pieni ryhmä henkilöitä ja että ylimmän hallintoelimen jäsenet noudattavat eturistiriitoja koskevia toimintaperiaatteita
 - h. se, missä määrin ylimmän hallintoelimen kokoonpano vastaa laitoksen monimuotoisuuspolitiikalle V osaston mukaisesti asetettuja tavoitteita, ja
 - i. tapahtumat, jotka saattavat vaikuttaa olennaisesti ylimmän hallintoelimen jäsenten henkilökohtaiseen sopivuuteen tai sopivuuteen kokonaisuuden kannalta, ja joita voivat olla muun muassa laitoksen liiketoimintamallin, strategioiden ja organisaation muutokset
 - j. kohtuulliset syyt epäillä, että rahanpesua tai terrorismin rahoitusta tai muita talousrikoksia on tehty tai tehdään tai yritetään tehdä tai niitä koskeva riski on kasvanut, muun muassa sellaisten haitallisten havaintojen perusteella, joita sisäiset tai ulkoiset tarkastajat tai toimivaltaiset viranomaiset ovat tehneet laitoksen rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevien järjestelmien ja tarkastusten riittävyydestä.
155. Kun uudelleenarviointi käynnistetään, asianmukaista huomiota tulisi kiinnittää seuraaviin:
- a. laitoksessa ja tarvittaessa ryhmän sisällä osoitetut tehtävät ja raportointisuhteet, jotta voidaan selvittää, koskeeko yhtä tai useampaa vastuullista ylimmän hallintoelimen jäsentä olennainen tosiseikka tai havainto. Tässä yhteydessä osoitetut tehtävät tulisi määrittää ottamalla huomioon kaikki asiaankuuluvat asiakirjat, muun muassa hallinnon perustamiskirjat ja -säännöt, sisäiset organisaatiokaaviot ja muut lomakkeet, joilla määrätään vastuualueet, sisäiset menettelytavat, käytettävissä olevan sopivuuden arvioinnit ja tässä yhteydessä annetut lisätiedot, nimityskirjeet tai tehtäväkuvaukset ja ylimmän hallintoelimen kokouspöytäkirjat ja
 - b. kaikkien uudelleenarvioinnin käynnistäneiden tosiseikkojen uskottavuus ja luotettavuus sekä yhden tai useamman ylimmän hallintoelimen jäsenen tosiasiallisen väärinkäytöksen tai heitä koskevien väitteiden varteenotettavuus. Laitosten tulisi muun muassa määrittää tietojen uskottavuus ja luotettavuus (esim. lähde, vakuuttavuus, tietolähteen mahdolliset eturistiriidat). Laitosten tulisi huomata, että rikostuomioiden puuttuminen ei välttämättä yksin riitä sivuuttamaan väitteitä väärinkäytöksistä.
156. Merkittävien vakavaraisuusdirektiivin piiriin kuuluvien laitosten tulisi tehdä sopivuuden uudelleenarviointi säännöllisin väliajoin ja vähintään vuosittain. Muiden kuin merkittävien laitosten tulisi tehdä sopivuuden uudelleenarviointi vähintään joka toinen vuosi. Laitosten tulisi dokumentoida säännöllisesti tehtävien uudelleenarviointien tulokset. Jos uudelleenarviointi käynnistetään tietyn tapahtuman tai tilanteen vuoksi, laitokset voivat

keskittyä kyseiseen tilanteeseen tai tapahtumaan. Tämä tarkoittaa, että arvioinnista voidaan jättää pois joitakin näkökohtia, jotka eivät ole muuttuneet.

157. Uudelleenarvioinnin syy, tulos ja havaittujen puutteiden vuoksi annetut suositukset tulisi dokumentoida ja dokumentit toimittaa ylimmälle hallintoelimelle.
158. Valvontatoimintiaan hoitavan ylimmän hallintoelimen tai nimitysvaliokunnan, jos sellainen on perustettu, tulisi ilmoittaa arvioinnin tulos sopivuudesta kokonaisuuden kannalta ylimmälle hallintoelimelle, vaikka sen kokoonpanon muuttamista tai muita toimenpiteitä ei suositettaisi. Suositukset voivat koskea muun muassa ylimmän hallintoelimen koulutusta, prosesseihin tehtäviä muutoksia, toimenpiteitä eturistiriitojen vähentämiseksi, erityisosaamista omaavien lisäjäsenten nimityksiä ja jäsenten korvaamista.
159. Johtamistoimintiaan hoitavan ylimmän hallintoelimen tulisi ottaa ilmoitus huomioon ja tehdä valvontatoimintiaan hoitavan ylimmän hallintoelimen tai mahdollisen nimitysvaliokunnan antamien suositusten perusteella päätöksiä, ja jos suosituksia ei hyväksytä, dokumentoida hylkäämisen syyt.
160. Laitosten tulisi ilmoittaa toimivaltaiselle viranomaiselle, kun olennaiset muutokset ovat johtaneet uudelleenarviointeihin. Merkittävien vakavaraisuusdirektiivin piiriin kuuluvien laitosten tulisi ilmoittaa toimivaltaiselle viranomaiselle mahdollisista kokonaisuuteen liittyvän sopivuuden uudelleenarvioinneista vähintään kerran vuodessa.
161. Laitosten tulisi dokumentoida uudelleenarvioinnit, mukaan lukien niiden tulokset ja niiden perusteella toteutetut toimenpiteet. Laitosten tulisi toimittaa uudelleenarviointia tukevat asiakirjat toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä.
162. Jos ylin hallintoelin katsoo, ettei jokin sen jäsenistä sovi tehtäviinsä henkilötasolla, tai kun ylin hallintoelin ei sovi kollektiivisesti tehtäviinsä, laitoksen tulisi ilmoittaa tästä toimivaltaiselle viranomaiselle välittömästi, ja ilmoitukseen tulisi sisällyttää tieto toimenpiteistä, joita laitos ehdottaa tai on jo toteuttanut tilanteen korjaamiseksi.

21. Keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden sopivuuden arviointi asianomaisissa laitoksissa

163. Asianomaisen laitoksen asianomaisen toiminnon tulisi tehdä keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden sopivuuden arviointi ennen heidän nimitystään tehtäviin ja ilmoittaa arvioinnin tulokset nimityksestä vastaavalle toiminnolle ja ylimmälle hallintoelimelle. Jäljempänä 172 kohdassa tarkoitettujen, merkittävien vakavaraisuusdirektiivin piiriin kuuluvien laitosten tulisi ilmoittaa toimivaltaisille viranomaisille tulokset sisäisen valvonnan toimintojen johtajia ja talousjohtajaa koskevista arvioinneista, jos nämä eivät kuulu ylimpään hallintoelimeen.

164. Jos asianomaisen laitoksen tekemässä arvioinnissa katsotaan, että keskeisistä toiminnoista vastaava henkilö ei sovellu tehtäviinsä, laitoksen tulisi joko jättää henkilö nimittämättä tai ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin, joilla varmistetaan toimen asianmukainen hoito. Merkittävien vakavaraisuusdirektiivin piiriin kuuluvien laitosten tulisi ilmoittaa tästä toimivaltaiselle viranomaiselle silloin, kun kyseessä ovat sisäisen valvonnan toimintojen johtaja ja talousjohtaja, jotka eivät kuulu ylimpään hallintoelimeen. Toimivaltaiset viranomaiset voivat vaatia tällaisia tietoja kaikilta asianomaisilta laitoksilta ja kaikkien keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden osalta.
165. Kun henkilöstä vaaditaan myös toimivaltaisen viranomaisen laatima arviointi, asianomaisten laitosten tulisi ryhtyä keskeisistä toiminnoista vastaavia henkilöitä nimittäessään tarvittaviin toimenpiteisiin (esim. soveltaa työsopimukseen sisältyvää koeaikaa tai ennakkoehtoa tai nimittää väliaikainen johtaja), jotta laitos voi erottaa keskeisistä toiminnoista vastaavan henkilön, jos toimivaltainen viranomainen arvioi hänen olevan toimeen sopimaton.

22. Laitosten korjaavat toimet

166. Jos laitoksen tekemässä arvioinnissa tai uudelleenarvioinnissa katsotaan, ettei henkilö sovi nimitettäväksi ylimmän hallintoelimen jäseneksi, hänet pitäisi jättää nimittämättä tai, jos hänet on jo nimitetty toimeen, hänet tulisi korvata toisella henkilöllä. Jos laitoksen tekemässä arvioinnissa tai uudelleenarvioinnissa havaitaan helposti korjattavia puutteita jäsenten tietämyksessä, taidoissa tai kokemuksessa, laitoksen tulisi ryhtyä tarvittaviin korjaaviin toimenpiteisiin puutteiden nopeaksi poistamiseksi. Tämä ei koske maineen, rehellisyyden ja lahjomattomuuden arviointikriteerejä.
167. Jos laitoksen tekemässä arvioinnissa tai uudelleenarvioinnissa todetaan, että ylin hallintoelin on kollektiivisesti sopimaton tehtäviinsä, laitoksen tulisi ryhtyä nopeasti tarvittaviin korjaaviin toimenpiteisiin.
168. Kun laitos toteuttaa korjaavia toimenpiteitä, sen tulisi kiinnittää huomiota kyseiseen erityistilanteeseen ja kyseisiin puutteisiin, jotka koskevat ylimmän hallintoelimen yksittäistä jäsentä tai kollektiivista kokoonpanoa. Jos ongelma koskee liiketoiminnan aloittamiseksi tarvittavaa laitoksen toimilupaa, tällaiset toimenpiteet tulisi toteuttaa ennen toimiluvan myöntämistä.²⁴
169. Asiaankuuluviin korjaaviin toimenpiteisiin voi sisältyä muun muassa ylimmän hallintoelimen jäsenten tehtävänjaon muuttaminen, tiettyjen jäsenten korvaaminen, lisäjäsenten rekrytointi, mahdolliset eturistiriitojen vähentämistoimenpiteet sekä ylimmän hallintoelimen yksittäisille jäsenille tai koko hallintoelimelle tarjottava koulutus, jolla

²⁴ Ks. alaviite 28.

varmistetaan ylimmän hallintoelimen jäsenten henkilökohtainen sopivuus ja sopivuus kokonaisuuden kannalta.

170. Toimivaltaisille viranomaisille tulisi aina ilmoittaa viipymättä kaikki olennaiset puutteet, joita ylimmän hallintoelimen jäsenten tai kollektiivisen kokoonpanon osalta on havaittu. Merkittävien vakavaraisuusdirektiivin piiriin kuuluvien laitosten tulisi ilmoittaa toimivaltaisille viranomaisille myös puutteet, joita on havaittu ylimpään hallintoelimeen kuulumattomien sisäisen valvonnan toimintojen johtajien ja talousjohtajan osalta. Ilmoitettava on myös toimenpiteet, joita on toteutettu tai suunniteltu puutteiden korjaamiseksi, sekä toimenpiteiden toteutusaikataulu.

VIII osasto – Toimivaltaisten viranomaisten tekemä sopivuuden arviointi

23. Toimivaltaisten viranomaisten käyttämät arviointimenettelyt

171. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi merkittävien vakavaraisuusdirektiivin piiriin kuuluvien laitosten tapauksessa yksilöidä valvontamenettelyt, joita ne soveltavat ylimmän hallintoelimen jäsenten sekä ylimpään hallintoelimeen kuulumattomien sisäisen valvonnan toimintojen johtajien ja talousjohtajan sopivuusarvioinnissa. Kun toimivaltaiset viranomaiset yksilöivät valvontamenettelyjä, niiden tulisi ottaa huomioon, että sopivuusarviointi, joka tehdään jäsenen jo otettua toimensa vastaan, voi johtaa siihen, että sopimaton jäsenen on poistettava ylimmästä hallintoelimestä, tai aiheuttaa tilanteen, jossa ylin hallintoelin ei ole enää kollektiivisesti sopiva. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi varmistaa, että kuvaus tällaisista arviointimenettelyistä on julkisesti saatavilla.
172. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi tehdä merkittävien vakavaraisuusdirektiivin piiriin kuuluvien laitosten ylimpään hallintoelimeen kuulumattomien sisäisen valvonnan toimintojen johtajien ja talousjohtajan sopivuusarviointi, kun kyseessä ovat
- a. merkittävät vakavaraisuusdirektiivin piiriin kuuluvat konsolidoivat laitokset
 - b. merkittävät vakavaraisuusdirektiivin piiriin ja ryhmiin kuuluvat laitokset, kun vakavaraisuusdirektiivin piiriin kuuluva konsolidoiva laitos ei ole merkittävä laitos
 - c. merkittävät vakavaraisuusdirektiivin piiriin kuuluvat laitokset, jotka eivät ole osa ryhmää.
173. Valvontamenettelyillä tulisi varmistaa, että toimivaltaiset viranomaiset arvioivat vasta nimitetyt ylimmän hallintoelimen jäsenet, ylimmän hallintoelimen kollektiivisesti ja 172 kohdassa tarkoitettujen merkittävien vakavaraisuusdirektiivin piiriin kuuluvien laitosten osalta vasta nimitetyt sisäisen valvonnan toimintojen johtajat ja talousjohtajan, jotka eivät kuulu ylimpään hallintoelimeen. Valvontamenettelyillä tulisi myös varmistaa, että

toimivaltaiset viranomaiset tekevät uudelleen valittujen ylimmän hallintoelimen jäsenten uudelleenarvioinnin 22 kohdan b alakohdan ii alakohdan ja 30 kohdan b alakohdan ii alakohdan mukaisesti silloin, kun uudelleenarviointi on tarpeen.

174. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi varmistaa, että ne voivat valvontamenettelyillään puuttua nopeasti tapauksiin, joissa säännöksiä ja ohjeita ei ole noudatettu.
175. Edellä mainittujen valvontamenettelyjen osana laitoksia tulisi vaatia ilmoittamaan toimivaltaisille viranomaisille viipymättä kaikista ylimmässä hallintoelimessä avoinna olevista toimista. Laitoksia tulisi vaatia ilmoittamaan toimivaltaisille viranomaisille myös ylimmän hallintoelimen jäsenen nimittämisaikomuksesta, jos toimivaltaiset viranomaiset arvioivat henkilön sopivuuden ennen hänen nimitystään, tai nimityksestä, jos toimivaltaiset viranomaiset arvioivat henkilön sopivuuden vasta nimityksen jälkeen. Jos toimivaltaiset viranomaiset arvioivat henkilön sopivuuden ennen hänen nimittämistään toimeen, tällaiset ilmoitukset tulisi tehdä viimeistään kahden viikon kuluttua laitoksen päätöksestä ehdottaa jäsenen nimitystä tai, jos toimivaltaiset viranomaiset arvioivat henkilön sopivuuden hänen nimityksensä jälkeen, kahden viikon kuluttua nimityksen jälkeen. Ilmoituksen tulisi sisältää täydellinen asiakirja-aineisto ja liitteessä III luetellut tiedot.
176. Edellä 136 kohdassa tarkoitetuissa perustelluissa tapauksissa laitoksia tulisi vaatia toimittamaan täydellinen asiakirja-aineisto ja liitteessä III luetellut tiedot toimivaltaiselle viranomaiselle annettavan ilmoituksen yhteydessä kuukauden kuluessa jäsenen nimityksestä.
177. Merkittävien vakavaraisuusdirektiivin piiriin kuuluvien laitosten, joiden osalta on arvioitava ylipään hallintoelimeen kuulumattomien sisäisen valvonnan toimintojen johtajien ja talousjohtajan sopivuus 172 ja 173 kohdan mukaisesti, tulisi ilmoittaa toimivaltaisille viranomaisille henkilöiden nimittämisestä tällaisiin tehtäviin viipymättä ja viimeistään kahden viikon kuluessa heidän nimittämisestään. Merkittäviä vakavaraisuusdirektiivin piiriin kuuluvia laitoksia tulisi tarvittaessa vaatia toimittamaan ilmoituksen yhteydessä täydellinen asiakirja-aineisto ja liitteessä III luetellut tiedot.
178. Toimivaltaiset viranomaiset voivat aloittaa ylipään hallintoelimeen kuulumattomien sisäisen valvonnan toimintojen johtajien ja talousjohtajan sopivuuden arviointiin sovellettavat valvontamenettelyt muissakin kuin 172 kohdassa tarkoitetuissa laitoksissa ja – riskiperusteisella menetelmällä niin määritettäessä – laitosten muiden keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden osalta. Menettelyjen yhteydessä toimivaltaiset viranomaiset voivat myös pyytää tällaisia laitoksia ilmoittamaan tehdyn arvioinnin tulokset ja toimittamaan asiaankuuluvan asiakirja-aineiston.
179. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi asettaa tekemälleen sopivuusarvioinnille enimmäisaika, joka saa olla enintään neljä kuukautta päivästä, jona laitos toimittaa 175–177 kohdassa tarkoitetut ilmoitukset. Jos toimivaltainen viranomainen vahvistaa, että arvioinnin valmistuminen edellyttää lisää asiakirja-aineistoa ja tietoa, kyseistä aikaa voidaan pidentää ajankohdasta, jolloin toimivaltainen viranomainen pyytää arvioinnin valmistumisen

edellyttämään täydentävää asiakirja-aineistoa ja tietoa, niiden vastaanottamiseen saakka. Vaadittavaan asiakirja-aineistoon ja tietoon tulisi sisältyä asiakirjoja tai aineistoa kuulemisista, joita on jouduttu pyytämään tai pitämään hallinnollisten menettelyjen aikana tapauksissa, joissa viranomaiset aikovat antaa kielteisen päätöksen.

180. Direktiivin 2013/36/EU 15 artiklassa säädetään, että jos sopivuusarviointi tehdään liiketoiminnan aloittamista koskevan toimilupahakemuksen yhteydessä, enimmäisaika saa olla korkeintaan kuusi kuukautta hakemuksen vastaanottamisesta tai, jos hakemus on puutteellinen, korkeintaan kuusi kuukautta päätöstä varten tarvittavien lisätietojen vastaanottamisesta.²⁵
181. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi tehdä arviointi laitoksen toimittamien asiakirja-aineiston ja tietojen sekä arvioituja jäseniä koskevien tietojen perusteella, ja arviointi tulisi tehdä vertaamalla tietoja tarvittaessa III osastossa määriteltäviin käsitteisiin.
182. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi jatkuvan valvontatoimintansa osana arvioida jatkuvasti ylimmän hallintoelimen jäsenten yksittäistä ja kollektiivista sopivuutta ja merkittävien vakavaraisuusdirektiivin piiriin kuuluvien laitosten tapauksessa ylimpään hallintoelimeen kuulumattomien sisäisen valvonnan toimintojen johtajien ja talousjohtajan yksittäistä sopivuutta. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi varmistaa, että laitokset tekevät II osaston 1, 2 ja 3 jaksossa edellytetyt uudelleenarvioinnit. Jos toimivaltaisen viranomaisen tekemä sopivuuden uudelleenarviointi johtuu laitoksen tekemästä uudelleenarvioinnista, toimivaltaisen viranomaisen tulisi ottaa huomioon erityisesti olosuhteet, jotka saivat laitoksen tekemään uudelleenarvioinnin. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi erityisesti arvioida uudelleen ylimmän hallintoelimen jäsenten yksittäistä ja kollektiivista sopivuutta sekä ylimpään hallintoelimeen kuulumattomien sisäisen valvonnan toimintojen johtajien ja talousjohtajan yksittäistä sopivuutta 172 kohdassa tarkoitetuissa merkittävässä vakavaraisuusdirektiivin piiriin kuuluvissa laitoksissa aina, kun jatkuvan valvonnan aikana paljastuu merkittäviä uusia tosiseikkoja tai todisteita. Tämän tulisi sisältää tilanteet, jotka aiheuttavat todellista olennaista epäilyä siitä, ovatko laitos, ylimmän hallintoelimen yksittäiset jäsenet ja 173 kohdassa tarkoitetuissa merkittävässä laitoksissa ylimpään hallintoelimeen kuulumattomat sisäisen valvonnan toimintojen johtajat ja talousjohtaja noudattaneet ja noudattavatko jatkuvasti rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevia vaatimuksia.
183. Merkittävien vakavaraisuusdirektiivin piiriin kuuluvien laitosten tapauksessa toimivaltaisten viranomaisten tulisi käyttää sopivuuden arvioinnissa tarvittaessa haastatteluja. Haastatteluja voidaan tehdä myös muiden laitosten tapauksessa riskiperusteisen menetelmän mukaisesti ja ottaen huomioon I osastossa esitetyt kriteerit sekä kyseessä olevan laitoksen olosuhteet, arvioitava henkilö ja toimi, jota arviointi koskee.

²⁵ Ks. alaviite 28.

184. Haastatteluprosessin avulla voidaan tarvittaessa myös arvioida uudelleen ylimmän hallintoelimen jäsenen tai keskeisistä toiminnoista vastaavan henkilön sopivuus, kun ilmenee uusia seikkoja tai olosuhteita, jotka saattavat herättää epäilyksiä kyseisen henkilön sopivuudesta.
185. Toimivaltaiset viranomaiset voivat osallistua kokouksiin tai vetää kokouksia, joita järjestetään laitoksen kanssa, myös joidenkin tai kaikkien ylimmän hallintoelimen jäsenten kanssa, tai ne voivat osallistua tarkkailijana ylimmän hallintoelimen kokouksiin voidakseen arvioida sen tosiasiallista toimintaa. Tällaisten kokousten tiheys tulisi määrittää riskiperusteisella menetelmällä.
186. Vakavaraisuusvaatimuksen tai muun sääntelyvaatimuksen rikkomus laitoksessa voi joissakin olosuhteissa tukea toimivaltaisen viranomaisten havaintoa siitä, että henkilö ei ole enää sopiva – esimerkiksi silloin, kun toimivaltainen viranomainen vahvistaa asianmukaisen prosessin mukaisesti, että henkilö ei toteuttanut toimenpiteitä, joiden toteuttamista hänen asemassaan olevalta henkilöltä voitaisiin odottaa rikkomuksen estämiseksi, korjaamiseksi tai pysäyttämiseksi.

24. Toimivaltaisen viranomaisen tekemä päätös

187. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi tehdä päätös ylimmän hallintoelimen jäsenten henkilökohtaisen sopivuuden ja kokonaisuuteen liittyvän sopivuuden arvioinnin perusteella sekä ylimpään hallintoelimeen kuulumattomien sisäisen valvonnan toimintojen johtajien ja talousjohtajan arvioinnin perusteella 179 kohdassa tarkoitetun enimmäisajan kuluessa tai, jos aikaa on pidennetty, enintään kuuden kuukauden kuluessa jatkoajan alkamisesta.
188. Edellä 181 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa päätös toimiluvan myöntämisestä tai epäämisestä on direktiivin 2013/36/EU 15 artiklan toisen alakohdan nojalla aina tehtävä 12 kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta.
189. Jos laitos ei toimita riittävästi tietoa arvioidun henkilön sopivuudesta toimivaltaiselle viranomaiselle, tämän tulisi joko ilmoittaa laitokselle, ettei kyseinen henkilö voi olla ylimmän hallintoelimen jäsenenä tai keskeisistä toiminnoista vastaavana henkilönä, koska hänen sopivuuttaan ei ole riittäväällä tavalla osoitettu, tai tehdä kielteinen päätös.
190. Jos toimivaltainen viranomainen katsoo sopivuusarvioinnin tuloksen perusteella, ettei arvioitavan henkilön sopivuutta ole riittäväällä tavalla osoitettu, sen tulisi vastustaa kyseisen henkilön nimitystä tai kieltäytyä sen hyväksymisestä, elleivät havaitut puutteet ole korjattavissa ja ellei niitä voida poistaa laitoksen toteuttamin toimenpitein.
191. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi ilmoittaa laitoksille ainakin kielteisestä päätöksestä mahdollisimman pian. Kun 179 kohdassa tarkoitettu arvioinnin enimmäisaika on kulunut eikä toimivaltainen viranomainen ole tehnyt kielteistä päätöstä, myönteinen päätös voidaan katsoa tehdyn hiljaisesti, jos se on kansallisen lainsäädännön nojalla mahdollista tai jos

toimivaltainen viranomainen on määritellyt tämän mahdollisuuden valvontaprosessiensa osaksi.

192. Toimivaltaisen viranomaisen tulisi ottaa huomioon laitoksen jo toteuttamat toimenpiteet, ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin havaittujen puutteiden poistamiseksi ja asettaa aikaraja toimenpiteiden toteuttamiselle. Tällaisten toimenpiteiden tulisi sisältää tarvittaessa yksi tai useampi seuraavista toimenpiteistä:

- a. vaaditaan laitosta järjestämään ylimmän hallintoelimen jäsenille joko henkilökohtaista tai yhteistä erityiskoulutusta
- b. vaaditaan laitosta muuttamaan ylimmän hallintoelimen jäsenten keskinäinen tehtävänjako
- c. vaaditaan laitosta hylkäämään ehdotettu jäsen tai korvaamaan jotkin jäsenet
- d. vaaditaan laitosta muuttamaan ylimmän hallintoelimen kokoonpanoa, jotta ylin hallintoelin olisi sopiva jäsentensä osalta ja kokonaisuudessaan
- e. poistetaan jäsen ylimmästä hallintoelimestä
- f. määrätään tarvittaessa hallinnollisia seuraamuksia tai muita hallinnollisia toimenpiteitä (esim. asetetaan erityisiä velvollisuuksia tai ehtoja tai annetaan erityisiä suosituksia) ja viime kädessä perutaan laitoksen toimilupa.

193. Edellä a ja c alakohtassa tarkoitettuja toimenpiteitä tulisi voida soveltaa myös merkittävien vakavaraisuusdirektiivin piiriin kuuluvien laitosten ylimpään hallintoelimeen kuulumattomien sisäisen valvonnan toimintojen johtajien ja talousjohtajan sopivuuden arvioinnin yhteydessä.

194. Jos ylimmän hallintoelimen jäsenet eivät täytä direktiivin 2013/36/EU 91 artiklan 1 kohdassa esitettyjä vaatimuksia, toimivaltaisilla viranomaisilla on valtuudet poistaa kyseiset jäsenet ylimmästä hallintoelimestä. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi erityisesti tarkastaa, täyttyvätkö direktiivin 2013/36/EU 91 artiklan 1 kohdassa esitetyt ja näissä ohjeissa täsmennetyt vaatimukset, jos niillä on kohtuullisia syitä epäillä, että rahanpesua tai terrorismin rahoitusta on tehty tai tehdään tai yritetään tehdä tai jos sitä koskeva riski on kasvanut kyseisen laitoksen osalta.

25. Toimivaltaisten viranomaisten välinen yhteistyö

195. Sopivuusarvioinnin tekemistä varten toimivaltaisten viranomaisten tulisi antaa toisilleen sovellettavan tietosuojalainsäädännön sallimissa rajoissa kaikki tiedot, joita niillä on hallussaan jostakin ylimmän hallintoelimen jäsenestä tai keskeisistä toiminnoista vastaavasta henkilöstä. Tietoihin tulisi myös sisältyä kyseisen henkilön sopivuudesta tehdyn päätöksen perustelut. Jos tietojen pyytäminen ilman lupaa ei ole kansallisen lainsäädännön mukaan

mahdollista, tietoja pyytävän toimivaltaisen viranomaisen tulisi pyytää ylimmän hallintoelimen jäseniltä tai keskeisistä toiminnoista vastaavilta henkilöiltä lupa

- a. pyytää miltä tahansa toimivaltaiselta viranomaiselta heitä koskevia tietoja, joita tarvitaan sopivuuden arviointia varten
- b. käsitellä ja käyttää sopivuusarviointia varten saatuja tietoja, jos siihen tarvitaan lupa sovellettavan tietosuojalainsäädännön nojalla.

196. Toimivaltaiset viranomaiset voivat ottaa huomioon tulokset, joita on saatu muiden toimivaltaisten viranomaisten tekemistä ylimmän hallintoelimen jäsenten tai keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden sopivuusarvioinneista, tai muut arviointien kannalta merkitykselliset tiedot, ja pyytää tätä varten tarvittavia tietoja muilta toimivaltaisilta viranomaisilta. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarvittaessa ottaa yhteyttä asiaankuuluvan jäsenvaltion rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa valvovaan viranomaiseen saadakseen lisätietoja, joita tarvitaan laitoksen ylimmän hallintoelimen tai keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden lahjomattomuuden, rehellisyyden, hyvämaineisuuden ja sopivuuden arvioimiseksi. Lisäksi tilanteissa, joissa laitokseen tai jäseneseen liittyvä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riski on kasvanut, toimivaltaisten viranomaisten tulisi myös tarvittaessa hakea sopivuusarviointia varten tietoja muilta asiaankuuluvilta sidosryhmiltä, muun muassa rahanpesun selvittelykeskuksilta ja lainvalvontaviranomaisilta²⁶.

197. Mikäli mahdollista, toimivaltaisten viranomaisten tulisi tällaisen tietopyynnön vastaanottaessaan antaa henkilön sopivuudesta saatavilla olevat tiedot mahdollisimman nopeasti, jotta tietoja pyytävä toimivaltainen viranomainen voisi noudattaa 179 kohdassa asetettua arviointiaikaa. Tietoihin tulisi sisältyä sopivuusarvioinnin tulos ja havaitut puutteet, sopivuuden takaamiseksi toteutetut toimenpiteet, arvioidun henkilön toimeen liittyvät tehtävät ja perustiedot kyseisen laitoksen koosta, luonteesta, laajuudesta ja monimuotoisuudesta sekä muut sopivuusarvioinnin kannalta merkitykselliset tiedot.

198. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaa sopivuusarviointinsa yhteydessä huomioon tiedot, jotka ovat saatavilla hallinnollisia seuraamuksia koskevissa EPV:n ja ESMAN tietokannoissa direktiivin 2013/36/EU 69 artiklan ja direktiivin 2014/65/EU 71 artiklan mukaisesti. Tiedoista tulisi poimia kymmenen viime vuoden aikana määrättyt seuraamukset laitoksille, joiden ylimmän hallintoelimen jäsenenä tai keskeisistä toiminnoista vastaavana henkilönä arvioitava henkilö on ollut, ja huomiota tulisi kiinnittää seuraamuksen syyn vakavuuteen ja arvioitavan henkilön vastuuseen.

²⁶ Ks. myös: Yhteiset ohjeet yhteistyöstä ja tietojenvaihdosta luotto- ja rahoituslaitoksia valvovien toimivaltaisten viranomaisten välillä direktiivin (EU) 2015/849 soveltamiseksi <https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/anti-money-laundering-and-countering-financing-terrorism>

199. Toimivaltaiset viranomaiset voivat tarvittaessa pyytää arvioitavaa henkilöä koskevia tietoja myös muilta toimivaltaisilta viranomaisilta, jos toinen toimivaltainen viranomainen ei ole henkilöä arvioinut mutta voi kyetä antamaan lisätietoa esimerkiksi hylätyistä rekisteröintihakemuksista tai rikosrekisteristä. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi tällaisia pyyntöjä saadessaan toimittaa saatavilla olevat tiedot, jotka koskevat henkilöiden sopivuutta. Jos tiedot ovat lähtöisin toisesta jäsenvaltiosta, ne saa luovuttaa ainoastaan tiedot antaneiden viranomaisten nimenomaisella suostumuksella ja ainoastaan niihin tarkoituksiin, joita varten kyseiset viranomaiset ovat antaneet suostumuksensa.
200. Jos toimivaltainen viranomainen tekee henkilön sopivuudesta päätöksen, joka poikkeaa jonkin toisen toimivaltaisen viranomaisen aiemmin tekemistä arvioinneista, viimeisimmän arvioinnin tekevän toimivaltaisen viranomaisen tulisi ilmoittaa arviointinsa tulos muille toimivaltaisille viranomaisille.
201. Jos toimivaltainen viranomainen päättää, että ylimmän hallintoelimen jäsen tai 172 kohdassa tarkoitettu ylimpään hallintoelimeen kuulumaton sisäisen valvonnan toimintojen johtaja ja talousjohtaja ei ole sopiva rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskien tai tapahtumien yhteyteen liittyvien asiaankuuluvien tosiseikkojen perusteella, toimivaltaisen viranomaisen tulisi kansallista lainsäädäntöä rajoittamatta jakaa havaintonsa ja päätöksensä toimivaltaiselle rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa valvovalle viranomaiselle.
202. Tietoja pyytävän toimivaltaisen viranomaisen tulisi pyyntönsä yhteydessä ilmoittaa arvioitavan henkilön nimi, syntymäaika tai sen laitoksen ja toimen nimi, jonka osalta hänestä on jo laadittu arviointi. Näin varmistetaan, että tiedot toimitetaan oikeasta henkilöstä.

IX osasto – Toimivaltaisten viranomaisten ja kriisinratkaisuviranomaisten kriisinratkaisun yhteydessä tekemä sopivuusarviointi

203. Toimivaltaisten viranomaisten ja kriisinratkaisuviranomaisten tulisi täsmentää menettelyt, joita sovelletaan ylimmän hallintoelimen jäsenten ja heidän sijaistensa sopivuusarviointeja koskevien tietojen vaihtoon pankkien elvytys- ja kriisinratkaisudirektiivin 27 ja 28 artiklan ja 34 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisesti ottaen huomioon myös 81 artiklan 2 kohdan, jonka mukaan toimivaltaisten viranomaisten tulisi ilmoittaa kriisinratkaisuviranomaisille ylimmän hallintoelimen yhden tai useamman jäsenen poistamisesta ja ylimmän hallintoelimen yhden tai useamman jäsenen nimittämisestä pankkien elvytys- ja kriisinratkaisudirektiivin 27 ja 28 artiklan mukaisesti.
204. Edellä mainittujen menettelyjen osana tulisi varmistaa, että toimivaltaiset viranomaiset arvioivat ylimmän hallintoelimen vasta nimitettyjen jäsenten ja tarvittaessa koko elimen sopivuuden pankkien elvytys- ja kriisinratkaisudirektiivin 27 ja 28 artiklassa ja 34 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettulla tavalla III osaston vaatimusten mukaisesti.

205. Menettelyissä tulisi varmistaa, että kriisinratkaisuviranomaiset ilmoittavat toimivaltaisille viranomaisille viipymättä ylimmän hallintoelimen yhden tai useamman jäsenen uusista nimittämistä. Kun ylimmän hallintoelimen jäseniä nimitetään 34 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisesti pankkien elvytys- ja kriisinratkaisudirektiivin 63 artiklan 1 kohdan I alakohdan mukaisten kriisinratkaisuvaltuuksien nojalla, kriisinratkaisuviranomaisten tulisi antaa toimivaltaisille viranomaisille mahdollisimman pian tarvittavat asiakirjat, jotta nämä voivat tehdä sopivuusarvioinnin.
206. Kun ylimmän hallintoelimen uusia jäseniä nimitetään pankkien elvytys- ja kriisinratkaisudirektiivin 27 artiklan, 28 artiklan tai 34 artiklan 1 kohdan c alakohdan nojalla, toimivaltaisten viranomaisten tulisi tilanteen kiireellisyyden vuoksi tehdä sopivuusarviointi sen jälkeen, kun ylimmän hallintoelimen jäsen tai ylin hallintoelin kollektiivisena elimenä on ottanut tehtävänsä vastaan ja tehdä päätöksensä sopivuudesta ilman aiheetonta viivytystä mahdollisuuksien mukaan yhden kuukauden kuluessa päivämäärästä, jona ne saavat kansallisessa lainsäädännössä säädetyn ilmoituksen nimityksestä (esim. laitokselta) joko pankkien elvytys- ja kriisinratkaisudirektiivin 28 artiklan mukaisesti tai kriisinratkaisuviranomaiselta 34 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisesti pankkien elvytys- ja kriisinratkaisudirektiivin 63 artiklan 1 kohdan I alakohdan mukaisten kriisinratkaisuvaltuuksien nojalla. Toimivaltaisen viranomaisen tulisi ilmoittaa kriisinratkaisuviranomaiselle arvioinnin tuloksista ilman aiheetonta viivytystä.
207. Toimivaltaisen viranomaisen tekemä sopivuusarviointi ei koske kriisinratkaisuviranomaisen kriisinratkaisussa nimittämää erityistä varainhoitajaa, jolle osoitetut tehtävät liittyvät yksinomaan kriisinratkaisutoimien täytäntöönpanoon pankkien elvytys- ja kriisinratkaisudirektiivin 35 artiklan mukaisesti ja jonka tilapäinen toimeksianto ei ylitä kriisinratkaisujaksoa.

Liite I – Ylimmän hallintoelimen jäsenten kollektiivisen osaamisen arviointimatriisin malli

Näiden ohjeiden liite I on erillisessä Excel-tiedostossa. Liitettä on muutettu siten, että se sisältää rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevien vaatimusten noudattamisen, mutta muilta osin se pysyy ennallaan.

Liite II – Taidot

Tämä on esimerkinomainen luettelo 59 kohdassa tarkoitetuista asiaankuuluvista taidoista. Laitosten tulisi harkita taulukon käyttämistä sopivuuden arviointeja tehdessään:

- a. **Luotettavuus:** Henkilö on johdonmukainen sanoissaan ja teoissaan ja käyttäytyy itse ilmi tuomiensa arvojen ja vakaumusten mukaisesti. Hän tuo avoimesti esiin tarkoituksensa, ajatuksensa ja tunteensa, edistää avoimuuden ja rehellisyyden ilmapiiriä, antaa valvojalle paikkansapitävää tietoa tosiasiallisista tilanteista ja myöntää myös riskien ja ongelmien olemassaolon.
- b. **Kielitaito:** Henkilö kykenee kommunikoimaan suullisesti jäsenkunnalla tavalla ja tavanmukaisesti ja kirjoittamaan maan kansalliskielellä tai laitoksen sijaintipaikan työskentelykielellä.
- c. **Päätäväisyys:** Henkilö tekee oikea-aikaisia ja harkittuja päätöksiä toimimalla nopeasti tai sitoutumalla tiettyyn menettelytapaan esimerkiksi tuomalla viivyttämättä ilmi omat näkemyksensä.
- d. **Kommunikointikyky:** Henkilö kykenee välittämään viestin ymmärrettävällä ja hyväksyttävällä tavalla ja asianmukaisessa muodossa. Hän pyrkii esittämään viestinsä selkeästi ja avoimesti ja saamaan siihen selkeän ja avoimen vastauksen. Hän kannustaa antamaan aktiivista palautetta.
- e. **Harkintakyky:** Henkilö kykenee arvioimaan tietoja, punnitsemaan eri menettelytapoja ja tekemään loogisia päätelmiä. Hän tunnistaa ja ymmärtää olennaiset perusasiat ja ongelmat ja tutkii niitä. Hän tarkastelee avarakatseisesti oman vastuualueensa ulkopuolisia asioita erityisesti silloin, kun kyseessä ovat ongelmat, jotka saattavat vaarantaa yrityksen toiminnan jatkuvuuden.
- f. **Asiakaslähtöisyys ja laatupainotteisuus:** Henkilö pyrkii toiminnallaan tuottamaan laatua ja etsii aina mahdollisuuksia parantaa sitä. Tämä tarkoittaa erityisesti, että hän ei anna lupaa kehittää ja markkinoida tuotteita ja palveluita eikä myöntää pääomaa esimerkiksi tuotteisiin, toimistorakennuksiin tai osakkuuksiin silloin, kun hän ei kykene riskien asianmukaiseen arviointiin, koska hän ei ymmärrä rakenteita, periaatteita tai perusoletuksia. Hän tunnistaa asiakkaiden toiveet ja tarpeet ja tutkii niitä, varmistaa, ettei asiakkaille koidu tarpeettomia riskejä, ja huolehtii siitä, että asiakkaille tarjotaan virheettömiä, täydellisiä ja monipuolisia tietoja.
- g. **Johtamistaito:** Henkilö toimii ryhmän johtajana ja ohjaajana, kehittää ja pitää yllä ryhmätyötä, motivoi ja kannustaa käytettävissä olevaa henkilöstöä ja varmistaa, että

työntekijöillä on tietyn päämäärän saavuttamiseksi tarvittava ammatillinen pätevyys. Hän kykenee vastaanottamaan arvostelua ja tarjoaa tilaisuuden kriittiselle keskustelulle.

- h. **Lojaalius:** Henkilö samastuu yritykseen ja tuntee kuuluvansa siihen. Hän osoittaa pystyvänsä käyttämään riittävästi aikaa työhönsä ja täyttämään velvollisuutensa asianmukaisesti, hän ajaa yrityksen etuja ja toimii asiallisesti ja harkitusti. Hän tunnistaa mahdolliset henkilökohtaisten ja liiketoiminnallisten etujen ristiriidat ja ennakoii niitä.
- i. **Valveutuneisuus:** Henkilö seuraa yrityksen sisäistä kehitystä ja sisäisiä valtasuhteita ja käsityksiä. Hän on hyvin perillä kansallisesta ja kansainvälisestä rahoitus-, talous- ja yhteiskuntakehityksestä sekä muista kehityssuunnista, jotka saattavat vaikuttaa yritykseen ja myös sidosryhmien etuihin, ja hän kykenee hyödyntämään tätä tietoa tehokkaasti.
- j. **Neuvottelutaito:** Henkilö tunnistaa ja tuo muiden tietoon yhteisiä intressejä tavalla, jolla pyritään saavuttamaan yksimielisyys neuvottelutavoitteita unohtamatta.
- k. **Vakuuttavuus:** Henkilö kykenee vaikuttamaan muiden mielipiteisiin olemalla vakuuttava ja käyttäen luontaista arvovaltaa ja diplomatiaa. Hän on voimakas persoona ja kykenee pysymään lujana.
- l. **Ryhmätyökyky:** Henkilö tiedostaa ryhmän edun ja osallistuu yhteisen tuloksen aikaansaamiseen; hän kykenee toimimaan ryhmän jäsenenä.
- m. **Strateginen ymmärrys:** Henkilö kykenee luomaan realistisen näkemyksen tulevasta kehityksestä ja muokkaamaan näkemyksensä pitkän aikavälin tavoitteiksi esimerkiksi käyttämällä skenaarioanalyysia. Hän ottaa tällöin asianmukaisesti huomioon riskit, joille yritys altistuu, ja ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin niiden hillitsemiseksi.
- n. **Stressinsietokyky:** Henkilö on sinnikäs ja kykenee tasaiseen tulokseen suuren paineenkin alla ja epävarmoina aikoina.
- o. **Vastuuntuntoisuus:** Henkilö ymmärtää sisäisiä ja ulkopuolisia intressejä, arvioi ne huolellisesti ja kantaa niistä oman vastuunsa. Hän kykenee oppimaan ja ymmärtää, että hänen toimensa vaikuttavat sidosryhmien etuihin.
- p. **Kokousten johtamistaito:** Henkilö kykenee johtamaan tehokkaasti ja tuloksellisesti puhetta kokouksissa ja luomaan avoimen ilmapiirin, joka kannustaa jokaista osallistumaan tasavertaisesti; hän on tietoinen muiden ihmisten velvollisuuksista ja vastuista.

Liite III – Ensimmäiseen nimitykseen liittyvät asiakirjavaatimukset

Jokaisesta pyydetyistä sopivuusarvioinnista on toimitettava toimivaltaisille viranomaisille seuraavat tiedot ja/tai asiakirjaliitteet.

1. Henkilötiedot sekä kyseessä olevaa laitosta ja toimea koskevat tiedot

1.1 Henkilötiedot, kuten koko nimi, syntymänimi (jos poikkeaa nykyisestä sukunimestä), sukupuoli, syntymäpaikka ja -aika, osoite, yhteystiedot, kansalaisuus ja henkilötunnus tai kopio henkilökortista tai vastaavasta asiakirjasta.

1.2 Yksityiskohtaiset tiedot toimesta, jonka osalta henkilö arvioidaan, ja tieto siitä, kuuluuko ylimmän hallintoelimen toimi liikkeenjohtoon vai ei, tai tieto siitä, että kyseessä on keskeisistä toiminnoista vastaavan henkilön toimi. Myös seuraavat yksityiskohtaiset tiedot tarvitaan:

- a. nimityskirje, työsopimus, työpaikkatarjous tai tarvittaessa niiden luonnokset
- b. tähän liittyvät hallituksen kokouspöytäkirjat tai sopivuusarviointia koskeva raportti/asiakirja
- c. toimikauden arvioitu alkamispäivä ja kesto
- d. odotettu toimen edellyttämä ajankäyttö, jonka henkilö on hyväksynyt
- e. kuvaus henkilön pääasiallisista tehtävistä ja velvollisuuksista
- f. tieto siitä, korvaako henkilö jonkin toisen henkilön, ja tämän nimi.

1.3 Suositteijaluettelo yhteystietoineen mieluiten pankki- tai rahoitusalan työnantajilta. Yhteystiedoissa on mainittava koko nimi, laitos, asema, puhelinnumero, sähköpostiosoite, työsuhteen luonne ja tieto siitä, onko kyseiseen henkilöön nykyisin tai aiemmin ollut muita kuin ammatillisia suhteita.

2. Laitoksen tekemä sopivuusarviointi

2.1 Laitoksen tulisi toimittaa seuraavat tiedot:

- a. yksityiskohtaiset tiedot laitoksen jo tekemän henkilön sopivuusarvioinnin tuloksesta, kuten asiaa koskevat hallituksen pöytäkirjat tai sopivuusarviointia koskeva raportti/asiakirjat, jotka sisältävät tehdyn arvioinnin tuloksen perustelut
- b. tieto siitä, onko laitos ohjeissa annetun määritelmän mukaan merkittävä, ja
- c. yhteyshenkilö laitoksessa.

3. Tietämys, taito ja kokemus

- 3.1 Ansioluettelo, joka sisältää yksityiskohtaiset tiedot koulutuksesta ja työkokemuksesta (kuten työtodistukset, akateemiset tutkinnot tai muu asiaankuuluva koulutus). Tiedoissa on mainittava kaikkien niiden organisaatioiden nimet ja tyypit, joissa henkilö on työskennellyt, sekä työtehtävien luonne ja kesto keskittyen erityisesti haettuun toimeen liittyviin toimintoihin (kokemus pankkialalta ja/tai liikkeenjohdosta).
- 3.2 Toimitettaviin tietoihin tulisi sisältyä laitoksen antama selvitys siitä, onko henkilöllä arvioitu olevan näissä ohjeissa edellytettyä kokemusta, ja jos ei, hänelle määrätty koulutussuunnitelma, joka sisältää tiedot koulutuksen sisällöstä ja tarjoajasta sekä päivästä, jolloin koulutuksen on suunnitelman mukaisesti määrä päättyä.

4. Maine, rehellisyys ja lahjomattomuus

- 4.1 Rikosrekisteri ja asiaankuuluvat tiedot rikostutkinnoista ja rikosoikeudenkäynneistä, asiaankuuluvista siviili- ja hallinto-oikeudellisista menettelyistä ja kurinpitotoimista (myös yhtiön johtotehtävistä erottamisesta, konkurssista, maksukyvyttömyysmenettelyistä ja vastaavista menettelyistä) erityisesti virallisen todistuksen muodossa tai muun luotettavan lähteen todistuksena siitä, että henkilöä ei ole tuomittu rikoksesta ja että häntä vastaan ei ole meneillään tutkintaa eikä oikeudenkäyntiä (esim. Euroopan unioniin sijoittautuneen lakimiehen tai notaarin tekemien riippumattomien tutkintojen ja lausuntojen kautta saatu tieto).
- 4.2 Selvitys siitä, onko rikosoikeudenkäyntiä vireillä tai onko henkilö tai hänen johtamansa organisaatio velallisenä maksukyvyttömyysmenettelyssä tai vastaavassa menettelyssä.
- 4.3 Tiedot seuraavista asioista:
- a. valvontaviranomaisen toteuttamat tutkinnot tai täytäntöönpanomenettelyt tai sen määräämät rangaistukset, joissa henkilö on ollut suoraan tai välillisesti osallisena
 - b. elinkeinon, liiketoiminnan tai ammatin harjoittamisen edellyttämän rekisteröinnin, toimiluvan, jäsenyyden tai luvan epääminen; rekisteröinnin, toimiluvan, jäsenyyden tai luvan peruuttaminen, kumoaminen tai päättäminen tai sääntely- tai hallintoelimen taikka ammatillisen elimen tai järjestön määräämä henkilön erottaminen
 - c. irtisanominen työsuhteesta tai erottaminen luottamustoimesta tai luottamussuhteesta tai vastaava tilanne, tai tieto siitä, että henkilöä on pyydetty eroamaan tällaisesta toimesta (joukkoirtisanomiset pois lukien)
 - d. tieto siitä, onko muu toimivaltainen viranomainen tehnyt arvioinnin hakijana toimivan tai laitoksen liiketoimintaa johtavan henkilön maineesta (mukaan lukien viranomaisen nimi, arvioinnin päivämäärä ja arvioinnin tuloksen osoittava asiakirja) ja tarvittaessa henkilön suostumus tällaisten tietojen hankkimiseen niiden käsittelemiseksi ja käyttämiseksi sopivuusarvioinnissa, ja

- e. tieto siitä, onko muu kuin rahoitusalan viranomainen tehnyt henkilöstä aiemmin arvioinnin (mukaan lukien kyseisen viranomaisen nimi ja arvioinnin tuloksen osoittava asiakirja).

5. Taloudelliset ja muut intressit

5.1 Kaikki taloudelliset ja muut intressit, jotka voivat luoda mahdollisia eturistiriitoja, tulisi tuoda esiin. Tässä yhteydessä tulisi esittää muun muassa seuraavat:

- a. kuvaus henkilön ja hänen lähisukulaistensa (tai yrityksen, johon kyseisillä henkilöllä on tiiviit suhteet) taloudellisista intresseistä (esim. lainoista ja osakeomistuksista) ja muista intresseistä tai suhteista (esim. läheiset suhteet, kuten aviopuoliso, rekisteröity kumppani, avopuoliso, lapsi, vanhempi tai muu sukulainen, jonka kanssa henkilö asuu) laitokseen, sen emoyhtiöön tai tytäryrityksiin tai huomattavia omistuosuuksia tällaisesta laitoksesta omistaviin henkilöihin, tällaisten laitosten ylimmän hallintoelimen jäsenet tai keskeisistä toiminnoista vastaavat henkilöt mukaan lukien
- b. tieto siitä, onko henkilöllä tai onko hänellä ollut liiketoimintaa jonkin edellä luetellun laitoksen tai henkilön kanssa tai onko hän (tai onko hän kahden viime vuoden aikana ollut) liikesuhteessa tällaisiin laitoksiin tai henkilöihin tai onko hän osallisena oikeudenkäynnissä tällaisten laitosten tai henkilöiden kanssa
- c. tieto siitä, onko henkilöllä ja hänen lähisukulaisillaan kilpailevia intressejä laitoksen, sen emoyhtiön tai sen tytäryritysten kanssa
- d. tieto siitä, ehdottaako henkilöä jokin merkittävä osakkeenomistaja tai tämän lukuun toimiva taho
- e. henkilön maksusitoumukset laitokselle tai sen emoyhtiölle tai tytäryrityksille (tavanomaisin markkinaehdoin hankitut ongelmattomat asuntolainat pois lukien) ja
- f. tieto siitä, onko henkilö hoitanut poliittisesti vaikutusvaltaista (kansallista tai paikallista) tointa kahden viime vuoden aikana.

5.2 Jos henkilöllä havaitaan olevan olennainen eturistiriita, laitoksen tulisi antaa selvitys siitä, miten ristiriitaa on riittävästi vähennetty tai miten se on poistettu. Selvitykseen tulisi sisältyä viittaus laitoksen eturistiriitapolitiikan asiaankuuluviin osiin tai kyseisen eturistiriidan hallinta- tai vähentämisjärjestelyihin.

6. Ajankäyttö

6.1 Henkilön mahdollisuudesta käyttää riittävästi aikaa toimen hoitamiseen tulisi toimittaa kaikki asiaankuuluvat ja tarvittavat tiedot, kuten seuraavat:

- a. tieto vähimmäisajasta, jonka henkilö käyttää tehtäviensä hoitoon laitoksessa (vuosittain ja kuukausittain)

- b. luettelo pääasiallisesti kaupallisista toimista, joita henkilö hoitaa, myös tieto siitä, sovelletaanko neljännen vakavaraisuusdirektiivin 91 artiklan 4 kohdassa olevia erityisiä laskentasääntöjä²⁷;
- c. jos erityisiä laskentasääntöjä sovelletaan, tulisi antaa selvitys yhtiöiden välisistä mahdollisista synergiaeduista
- d. luettelo toimista organisaatioissa, joissa harjoitetaan pääasiallisesti muita kuin kaupallisia toimintoja, tai toimista, jotka perustetaan yksinomaan henkilön taloudellisten intressien hoitamiseksi
- e. niiden yhtiöiden tai organisaatioiden koko, joissa tällaisia toimia hoidetaan, mukaan lukien tiedot esimerkiksi taseen loppusummasta, onko kyseessä listayhtiö vai ei, ja työntekijöiden lukumäärä
- f. luettelo tällaisiin toimiin liittyvistä lisätehtävistä (esim. valiokunnan puheenjohtajuus)
- g. arvio siitä, kuinka monta päivää vuodessa kuhunkin toimeen käytetään, ja
- h. kuhunkin toimeen sisältyvien kokousten määrä vuodessa.

7. Tietämys kokonaisuutena, taidot ja kokemus

7.1 Laitoksen tulisi toimittaa ylimmän hallintoelimen jäsenten nimiluettelo sekä tiivistelmä kunkin jäsenen asemasta ja tehtävistä.

7.2 Laitoksen tulisi toimittaa selvitys yleisarvioinnista, joka koskee sen ylimmän hallintoelimen sopivuutta kokonaisuuden kannalta, mukaan lukien selvitys henkilön sijoittumisesta ylimmän hallintoelimen yleisessä sopivuudessa (esim. käyttäen liitteessä I olevaa sopivuuden arviointimatriisia tai jotakin muuta laitoksen valitsemaa tai asianomaisen toimivaltaisen viranomaisen edellyttämää menetelmää). Tämän tulisi sisältää kuvaus siitä, onko ylimmän hallintoelimen kokoonpanossa kokonaisuudessaan riittävän monipuolista kokemusta, ja siinä tulisi määrittää kaikki puutteet tai heikkoudet ja niiden korjaamiseksi määrätyt toimenpiteet.

8. Kaikki mahdollinen muu asiaankuuluva tieto tulisi toimittaa toimilupahakemuksen osana.

²⁷ Jos laskentasääntöjä ei sovelleta, henkilö voi hyödyntää mahdollisuutta, että hänellä on useita toimia, jotka kuuluvat samaan ryhmään, tai useita toimia yrityksissä, joissa laitoksella on huomattava omistusosuus, tai laitoksissa, jotka kuuluvat saman laitosten suojajärjestelmän piiriin.

